

DIRVA

Nr. 6

Sausis-January 16, 1963

Cleveland, Ohio

NATO APSIGINKLAVIMO PASISKIRSTYMAS

AMERIKIEČIŲ PLANAS SAU PALIKTI ATOMINIO APSIGINKLAVIMO MONOPOLIJĄ, IPAREIGOJANT KITAS NATO VALSTYBES SUŠTIPRINTI SAVO KONVENCIONALINES KARO PAJĖGAS, EUROPOJE SUSILAUKĖ OPOZICIJOS. — DIDŽIAUSIAS JO PRIEŠAS DE GAULLE ARTIMIAUSIU LAIKU BANDYS GAUTI KANCLERIO ADENAUERIO PAGALBOS, NORS DAUGELIS VOKIEČIŲ AMERIKIEČIŲ PLANUI PRITARIA.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Naujas amerikiečių karinis planas, pagal kurį jie patys sau pasilaiko atominis ginklus, o europiečiai turėtų sustiprinti savo taip vadinamą "konvencionalinį" apsiginklavimą, Europoje buvo sutiktas su tam tikru nepasitikejimu. Visų pirma britams ir prancūzams sunku priprasti prie minties, kad jie atsidūrė antraeilio valstybių tarpe. Britų ministras pirmininkas Harold Macmillan neseniai turėjo priminti savo tautiečiams, kad D. Britanija praktiškai tik labai trumpą laiką turėjo svarbiausią balsą pasaulyje, šiaip jau jai lemta pasitenkinti antraeilėmis rolėmis. Žinoma, "le grand Charles" (Charles de Gaulle) su tuo sutikti nenori. Jo idealas yra Prancūziją padaryti lygiai taip pat svaria kaip JAV ir D. Britaniją. Jei viskas vyktų pagal jo norus, Prancūzija kartu su JAV bei D. Britanija turėtų sudaryti lygiateisį Triumviratą valdyti visas NATO karo jėgas.

Prezidentas J. F. Kennedy, norėdamas pasaldinti amerikiečių planą, pasiūlė britams ir prancūzams savo Polaris raketą, tačiau kol kas britai, kurie turėtų joms savo gamybos atominis užtaisus, dar neturi joms paleisti reikalingų povandeninių laivų, o prancūzai neturi nei laivų, nei atominio užtaiso (jų gamybos atominės bombos vis dar per didelės, kad tilptų į Polaris). Tokiu būdu tas Kennedy pasiūlymas tik teoriškai pastato D. Britaniją ir Prancūziją į lygų rangą, juo labiau, kad paleisti tas raketą į eventualaus priešos teritoriją vis tiek reikės JAV prezidento sutikimo. Už tat per Naujų Metų priėmimą spaudai Paryžiaus Elysee Palace žurnalistams pasiteiravus de Gaulle nuomonės apie Kennedy pasiūlymą, "le grand Charles" atsakė taip neaiškiai, kad vienas iš laikraštiniųkų rado reikalo priminti, kad Kennedy vis dėlto pasiūlė Polaris raketą Prancūzijai. De Gaulle atsakė į tai tokiu klausimu: "Jūs esate dėl to tikras?"

Bet nepaisant visos didybės manijos ir de Gaulle suprantą, kad vienos Prancūzijos balsas negali daug sverti. Už tat jis bandys gauti paramos iš Vokietijos kanclerio Adenauerio, kurio vizito Paryžiuje laukia mėnesio pabaigoje. Tačiau 86 metų Adenauerio kancleriavimo dienos yra suskaitytos. Jis jau fiziškai nepajėgia atlikti visų kanclerio posto pareigų. Atrodo, kad šį rudenį jis turės užleisti savo vietą Ludwigui Erhardui, o tas pritaria užsienio reikalų ministerio Gerhard Schroederio užsienio politikos pažiūrom, ku-

rios, aplamai imant, sutinka su Washingtono nuomonėmis. Erhardas pareiškė amerikiečių žurnalistams: "Nemanau, kad kraštas be atominio ginklų būtinai yra laikytinas antraeiliu." Tačiau nuosaikios ir realės Schroederio ir Erhardo pažiūros dar toli gražu nėra ir valdančios krikščionių demokratų visumos nuomonė. Svarbiausias vokiečių priekaištas naujam amerikiečių planui yra tas, kad pagal jį Europos saugumas atiduodamas amerikiečių malonei, o kas būtų tuo atveju, jei amerikiečiai, nenorėdami statyti savo pačių kraštą į atominio sunaikinimo pavojų, nesiryžtų panaudoti savo atominio bombų ir sovietams sunaikinus europiečių konvencionalinių ginklų pasipriešinimą? Dabartinės Washingtono administracijos politikos pavyzdžiai tokią prielaidą pastato, taip sakant, galimybių ribose. Už tat de Gaulle gali ir pasisekti Adenauerį prikalbinti paremti jo karines pretenzijas, nors jos ir vestų prie Prancūzijos-Vokietijos praktiško išsiskyrimo iš bendro NATO fronto, tačiau didelis klausimas ar su de Gaulle sutikęs Adenaueris gaus pritarimo savo paties kabinete. Už tat greičiausiai bus taip, kad amerikiečių planas po truputį, nors ir lėtai bei neoficialiai, bus įgyvendintas, nes išplaukia iš fakto dabartinio jėgų pasiskirstymo.

Pabaigai linksmesnis atsitikimas iš tarptautinės kariuomenės praktikos. Kaip žinia, 1960 metais nepriklausomybę gavo Kipro sala. Ją prieš 1 D. karą valdė Turkija, o po karo D. Britanija. Toje saloje gyvena 600,000 žmonių, kurių 79% yra graikai, o likę turkai. Po 2 D. karo graikai pradėjo pogrindžio karą, norėdami salą sujungti su Graikija. Po ilgų kovų ir dar il-

gesnių derybų Zueriche buvo sutarta duoti salai nepriklausomybę ir net sudaryti kariuomenę iš 2,000 vyrų: 1,200 graikų ir 800 turkų. Reikia pastebėti, kad praktiškai ta kariuomenė nebuvo reikalinga, nes salą NATO karo plano rėmuose saugo 10,000 britų, o be to dar 950 Graikijos ir 650 Turkijos karių. Už tat patys kipriečiai, britai, graikai ir turkai jau kuris laikas ieškojo formulės, kaip tos kariuomenės atsikratyti. Ją surado, tačiau ne diplomatai ir valstybės vyrai, bet 20 metų Graikijos princesė Irena. Neseniai jai lankantis salos sostinėje Nikosijoje, ją sutikti buvo išstatyta Kipro kariuomenės garbės kuopa, kuriai vadovavo turkas. Turkas patriotiniais sumetimais į pirmą eilę pastatė daugiau savo tautiečių, negu graikų. Tuo pasipyktingę graikai iš garbės kuopos pabėgo ir princesės lėktuvui nusileidus, ją sutiko pilnoje to žodžio prasmėje skylėta garbės kuopa. Bet tautybių konfliktai tuo nepasibaigė. Turkų tautybės kareiviai staugė pradėjo nesuprasti komandų, kurias davė graikų tautybės karininkai. Žodžiu prasidėjo toks chaosas, kad Kipro vyriausybė su savo šefu arkivyskupu Makarios priešakyje nutarė atsiskirti liuksuso turėti savo valstybinę kariuomenę, o tik tvarkai palaikyti policiją ir žandarmeriją.

AMERIKA NEBEPLAUKIOJA VĖJUI
PUČIANT Į PALAIDAS BURES...

• Prezidentas Kennedy, savo kalboje bendrajai Senato ir Kongreso sesijai pabrėžė reikalingumą sumažinti mokesčius ir pakelti krašto ūkio apyvartą. Šioje kalboje Prezidentas nesileido į detales, bet trumpai peržvelgęs iki šiol atsieltus laimėjimus vidaus ir užsienio politikoje, tiksliai užakcentavo vieną iš pagrindinių sekančios sesijos uždavinių — sumažinti mokesčius, kad ir didesnio biudžeto deficito sąskaiton.

Kalbėdamas apie Rytų ir Vakarų santykius, Prezidentas, konstantavęs, kad joks laisvas ir pažangus

kraštas nėra atsivėręs siena nuo pasaulio, akcentavo didesnę JAV vaidmenį kovoję už tautų laisvą apsisprendimą.

Kubos įvykiai parodė, kad užsienio politikos vandenys JAV nebeplaukioja vėjui pučiant į palaidas bures. Vairas esąs paimtas į rankas ir būsiąs laikomas tvirtai.

• Gen. Norstad prieš 6 metus nuvykus į Europą vadovauti NATO karinėms pajėgoms, jis buvo klausinėjamas — ne kuriais metais, bet kurį mėnesį prasidės karas. 1963 m. tokių klausimų nebebuvo.

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos valdyba: B. Bieliukas, K. Siliūnas, V. Rastenis ir B. Nemickas, posėdžiavę sausio 9 d.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS TALKOS TARYBOS
SUAŽIAVIMAS ĮVYKS VASARIO 23

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos valdyba sausio 9 d. posėdyje (B. Bieliukas, K. Siliūnas, V. Rastenis, B. Nemickas), remdamasi iš vietinių komitetų gautomis nuomonėmis bei pasiūlymais, nutarė LNT Tarybos suvažiavimą šaukti New Yorke, vasario 23 dieną, 10 val. (Vieta tiksliau bus nustatyta už kelių dienų). Suvažiavime dalyvaus po šešis atstovus nuo LNT dalyvaujančių sambūrių. Informacijos ir nuomonių pasikeitimo sumetimais, valdyba išakmniai kviečia pagal išgales dalyvauti ir kitus vietinių LNT komitetų veikėjus ir apskritai LNT bendradarbius. Suvažiavimo programoje apžvalginiai pranešimai, diskusijos ir LNT vadovybės rinkimai. Suvažiavimas truks vieną dieną, vasario 23, šeštadienį, nuo 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.

LNT LĖŠŲ NAUDOJIMO
POLITIKA

LNT valdybos posėdyje buvo

apsilankiusi LNF pirmininkė E. Čekienė painformuoti apie LNF valdyboje gaunamus fondo lėšų telkėjų pageidavimus ir paklausimus. LNT valdybos rekomenduojama, LNF valdyba vykdo tokią fondo lėšų naudojimo politiką:

Beveik visos 1961 m. pabaigoje fondo turėtos lėšos (apie \$3,000) buvo investuotos LNT bendradarbių parūpintai ir parengtai Laisvės Kovų Dainų knygai išleisti. Leidinys nepardavinėjamas, o skirstomas kaip "pažadavimas - dovana" tiems, kurie aukoja fondui bent 10 ar daugiau dolerių. Taip telkiamos lėšos naujam leidiniui, kuris dėl savo pobūdžio irgi negalės būti komerciškai apsimokamas leidinys, bet tik priemonė Lietuvos nepriklausomybės idėjai palaikyti bei skleisti. Per 1962-us metus LNF prisipildė dvigubai tiek, kiek investavo į tą pirmąjį leidinį ir jau sudarė apie du trečdalius sumos, kuri numatoma būsianti reikalinga tolesniajam užsimojimui. Dar trečdalis (apie 500) Laisvės Kovų Dainų leidinio yra LNF sandėlyje. Nutarta tolesnį lėšų telkimą tęsti tu pačiu būdu ir tikimasi, kad nereiks laukti nei šių metų pabaigos ligi LKD laida bus visa paskleista ir bus sutelktas reikiamas pagrindas stoti ant sekančios užsimojimų pakopos.

KOKS TAS LEIDINYS?

Iš LNF pirmininkės turimos informacijos paaiškėjo, kad daugelis LNT veiklos rėmėjų netiksliai vaizduojasi LNT valdybos sumanytojo naujo leidinio pobūdį. Kalbama apie leidinį anglų kalba "apie Lietuvos okupaciją ir partizanines kovas". Iš tikrųjų yra ne visai taip. Apie Lietuvos okupaciją ir ypač apie partizanines kovas šiek tiek literatūros ir anglų ir net kitomis kalbomis jau yra, tad tą patį kartoti LNT valdyba nemato reikalo, ypač, kad ir medžiagos, kuria būtų dar galima tikrai vertingai esamąjį medžiagą papildyti, ne kažinkiek tėra.

LNT valdybos sumanymas yra parengti ir išleisti anglų kalba pagrindinės informacijos apie Lietuvą ir visas jos problemas leidinį, apie kurį visi mūsų veiklos centrai yra kalbėję ir taręsi bendrai ir paskirai jau maždaug apie 12 metų, bet kurio rengimas ir leidimas vis paskęsta "aukštosios globalinės" politikos samprotavimuose ir tuose svarstymuose kažkaip dar nepavyko ne tik sutarti, bet nei išsiaiškinti, koks konkrečiai turi būti tokio leidinio turinys, kas ir kaip jį rengs.

LNT valdyba, manydama, kad tai yra daugiau "kabinetinis", o ne posėdžiuose dirbtinas darbas, ryžosi bandyti jį ir padaryti "kabinetiniu" būdu, vadovaujantis savu nusimanymu, atseit, be derybų ir pasitarimų kelių pasiektinų aprobatų. Ne dėl to, kad niekintų jų aprobatų tam tikrą naudą, o tik dėl to, kad per eilę metų paaiškėjo, jog jų aprobatų galima laukti ir nesusilakti iki

amžiaus galo. Be pretenzijos išdidų pasitikėjimą, kad tik šia tas uždavinys gali būti atliktas geriau, negu kieno kito, LNT valdyba ryžosi bandyti jį atlikti todėl, kad visos kitos perspektyvos tam atlikti tebėra paskendusios neaiškumuose. LNT valdyba nedrįsta tikėtis, kad jai pavyks atlikti tą užsimojimą visiškai tobulai, tačiau tiki, kad bus įmanoma padaryti tai bent patenkinamai, ir tikrai geriau negu nieko.

(Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

• Jom'os World-Herald laikraščio redakcijos rankas pateko slaptas sovietų dokumentas, detalai peržvelgiąs JAV gynybos sistemą ir svaresnių ginklų kiekius. Sovietų paruoštas raportas esąs labai tikslus ir daugelis davinų negalėję būti surinkti be šnipų pagalbos.

• Brazilijos prezidento Goulart plebiscitas, kad sustiprinus prezidentūros galią, prasibaigė jo laimėjimu.

• Haiti prezidentas Duvalier kas kart daugiau slenka į komunistinių patarečių rankas. Haiti likimas gali išsispręsti gegužės mėnesį, kada baigiasi Duvalier terminas.

• JTO operacijos Konge per 30 mėn. kainavo 400 mil. dolerių, kurių 213 mil. padengė JAV.

• Prezidentas de Gaulle pareiškė nepriimęs Nassau susitarimo "dovanos" — Polaris raketų, nes Prancūzija neturi povandeninių laivų, iš kurių jas galėtų šaudyti.

De Gaulle yra aiškiai nusistatęs turėti ne tik nuosavus atominis ginklus, bet ir pilnateisį balsą tų ginklų naudojimo klausimais.

• JAV ir Prancūzijos nuomonių skirtumai kas kart labiau baigia išryškėti ir kai kur jie laikomi pavojingesniais už Chruščiovo ir Mao nuomonių skirtumus.

• Aeronautikos ir Erdvių Administracija atšaukė savo planus 1964 m. pasiųsti raketą į Venerą. Atšaukimas siejamas su pirmosios raketos pasisekimu ir gautais rezultatais. Vietoje to, planuojamas šūvis į Marsą.

• JAV skiria 1/2 mil. dolerių propagandai Europoje, kad patraukti turistus keliauti į Ameriką "preinamomis kainomis".

-- Bandysim dabar įdegti kitą šoną!...

LNT Tarybos suvažiavimas

(Atkelta iš 1 psl.)

Užsimojimą galima apibūdinti, kaip išsamų, bet kondensuotą pagrindinės informacijos apie Lietuvą ir jos problemas rinkinį, lyg enciklopedinį elementorių (ar elementarinę enciklopediją) vienoje knygoje, kuri būtų paranki rasti atsakymui į kylančius klausimus apie Lietuvą tiems, kurie Lietuvos problemų iš viso nežino, arba kuriems yra reikalo jų turimas žinias patikrinti. Taiturėtų būti leidinys, iš vienos pusės -- kondensuotesnis, iš kitos -- universalesnis, negu, pavyzdžiui, neseniai pasirodę "Guerrilla Warfare on the Amber Coast" ar "Lithuania, Land of Heroes"; išsamesnis, negu kada turėtis (ir dabar, be abejo, pageidaujamos) brošiūros, skirtos skleisti tarptautinėse parodose, mokyklose ar panašiose atsitiktinio įtaigimo vietose; daugiau smulkmeniškas, negu būtų J. Kapočiaus ir J. Bačiūno projektuojamoji lituanistikos enciklopedija anglų kalba, jei kada tas sveikintinas ir geriausias sėkmės nuosirdžiausiai linkėtinis sumanymas būtų įvykdytas.

Vengiant skubojimo paprastai glūdinčių pavojų, su šio leidinio rengimu neskubama. Tuo tarpu yra jau maždaug sutelkta didžiulė reikiamos medžiagos. Jau laikas tą medžiagą dėti į konkretų pavidalą ir bededant užpildinėti šen ir ten prasišiepiančias spragas. Medžiagos rinkimas dar nereikalavo lėšų. Tai, kas darytina jau dabar, pradės jų reikauti. Laimei, LNF jau turi parąšinantį lėšų rezervą (LNT valdybos rekomenduojamas, LNF jau kurįs metas yra beveik visiškai sustabdęs visokių kitokių išlaidų darymą).

REIKIA BRAIŽYTOJŲ TALKOS

Artimiausias konkretus reikalas leidinio rengime -- dailomasi kartografijai nesvetimo braižytojo diagramoms ir žemėlapiams perbraižyti bei didinti, priderinti turinio reikalavimams ir leidinio formatui. Idealus talkininkas (ar talkininkai) būtų, kas imtųsi to darbo ne tik parenkiamu sugebėjimu, bet ir atsidėjimu ne vien dėl atlyginimo už faktišką darbą, o ir su meile visam reikalui. Kas pasižymi nusiteikęs taip prisidėti prie to darbo, kviečiami atsilipti. (Toki bendradarbiai nebūtinai turi būti iš New Yorko. Atsilipti galima per vietinius LNT komitetus, per Dirvą, arba per dabartinius LNT valdybos narius, ligi, po LNT Tarybos suvažiavimo bus praneštas ateinančioms metams--kitiems galiosiąs LNT valdybos adresas).

KAIP ŠVĘSTI NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENĄ?

LNT valdybos posėdyje buvo atkreiptas dėmesys ir į kairiųjų vietinių komitetų vėl kartojamus paklausimus, kaip elgtis ryšium su Lietuvos Nepriklausomybės Dienos minėjimais ir šia proga daromomis rinkliavomis. Būtent, LNT-LNF komitetams rengti ar vengti Nepriklausomybės Dienos minėjimų šalia bendrinių iškilmių, kurias dažniausia rengia Amerikos Lietuvių Tarybos ar kitur vietinės lietuvių bendruomenės organai, ir rinkti ar nerinkti ta proga aukų LNF reikalams. Tuos klausimus ypač paaštrina, pav., Amerikos Lietuvių Tarybos vardu įsakmiai raginimas, kad visi lietuviai dalyvautų bendrinėje iškilmėje, ten sudėtų savo duokles Lietuvos nepriklausomybinei veiklai, ir kad ta proga sutelktos lėšos nedelsiant būtų siunčiamos į ALT išdą, ne kur kitur.

LNT valdybos atsakymas į tuos klausimus nėra nieku iš esmės pasikeitęs nuo ankstesnio laiko. Būtent:

BENDRINĖS IŠKILMĖS DALYVAUTI DERA VISIEMS.

Kur tik yra rengiamos bendrinės Lietuvos Nepriklausomybės Dienos iškilmės, jose dalyvauti pagal galimybę dera visiems lietuviams: tai nėra vieta tokiems nors pažiūrų ar taktikos skirtumams reikšti, juo labiau tai nėra objektas kokiems tyčiniams boikotams ar "kerštyvimams" dėl tų ar kitų ne visai to paties veikimo būdo pasirinkimo.

Apgalėtina, kad veiklos finansinio pagrindo sudarymas daug

kur per daug tampriai susietas su tomis kilniomis iškilėmis ir neretai Lietuvos Nepriklausomybės Dienos minėjimas, vietoj būves nusistatymų, jausmų ir veiklumo manifestacija bei vaisiumi, lieka tik specialia ir kone vienintele veiklos finansavimo priemonė. Neretai tai atliekama taip, kad sumenkėja kilnios iškilinės orumas. Tad visai suprantamas dažno linkimas savo medžiaginės duoklės atidavimo aktą nukelti į kitą vietą ir kitą laiką, nepaisant visai nuosirdaus noro tą paramą duoti.

Ir ALT, ir kitur tuo reikalu besirūpinantieji bendruomenės organai yra sudarę galimybių tam aktui atlikti nebūtinai iškilmių metu. Todėl sudarymas įspūdių, kad lietuvių ištikimumas ir nuosirdumas Lietuvos nepriklausomybės idėjai lyg ir matuojamas tik tokių iškilmių metu paaukota pinigų suma, laikytinas neapdairumu. Nėra priežasties varžytis ir gėdytis dalyvauti tokioje tautinėje iškilmėje ir tam, kuris savo medžiaginę dalį jau yra, ar yra pasirengęs atiduoti nebūtinai tų iškilmių metu, ir kurio tam skirtas dolerių svarų, markių, lyrų ar frankų skaičius nebus pažymėta vėliau laikraščiuose skelbimuose sąrašuose, visai be pagrindo kokienu laikomuose net ir lyg savotišku "politiniu balsavimu".

NĖRA PRIEŽASTIS VENGTI IR KITŲ ŠVENTĖS ATŽYMĖJIMŲ

Bendrinių iškilmių nėra ir neprivalo būti kliūtis švęsti ir minėti Lietuvos Nepriklausomybės dieną ir vienišai, ar šeimose, ar organizacijose, klubuose, ar kitokiuose sambūriuose, šalia bendrinių iškilmių. Šalia -- reiškia, kitoje aplinkoje ir kitu metu: kad tai nesudarytų kliūtis dalyvauti ir bendrinėje šventėje.

Taigi, LNT vietiniams sambūriams nėra kliūtis savo bendradarbių arba ir savo svečių tarpe surengti tokius minėjimus, jei tik turi patraukimo ir sugebėjimo tai padaryti oriai, turiningai, tokiai reikšmingai šventei pritaikamu lygiu. Bendrinės iškilmės šimt daugiausia rengiamos sekmadienį, vasario 17 d. Vasario 16-ji yra šeštadienį, o tai sudaro itin palankias sąlygas švęsti Lietuvos Nepriklausomybės dieną tą pačią tikrąją dieną ir tuo kaip tik ryškiau pareikšti pagarbą jos reikšmei.

(Toliau -- apie rinkliavas)

-- Kantrybės, mes greit pradėsime invaziją!...

KUBOS LAISVINTOJAI BUVO APVILTI IR IŠDUOTI

Kai Fidel Castro pasirošė Kubą užvaldyti, amerikiečiai jį rėmė ir State Departmento suinteresuoti valdininkai skubiai jį pripažino. Taip atsirado Sovietų bazė lotynų Amerikoje, kurią trumpu laiku apginklavo pačiais pražūtingiausiais ginklais, taisyklomis skubiai JAV sutriuškintum.

Prezidentas Eisenhoweris, kad nesukelti prieš JAV "nepalankią viešą opinią", buvo sulaukęs nuo Castro nubaudo, kai jis pagrobė Kuboje amerikiečių turtus.

Nors Kennedy, kandidatavęs į prezidentus 1960 m., kaltino Eisenhowerį Kubos apleidimu ir žadėjo išlaisvinimą, jo sutikimu paruoštas žygis Kubą išlaisvinti balandžio mėnesį 1961 metais pavojo kubiečių išdavimu, apvyliu, ir Castro gavo daugiau metų laiko sutraukti į Kubą Sovietų atominiamis pabūklams.

Kai tą susekus prezidentas Kennedy pagrasino Castriui įsiveržimu į Kubą ir įsakė Chruščiovui tuos pabūklus išsivežti, vėl laimėjo pasąly jėgos, sulaukdamas Ameriką nuo įžengimo į Kubą jos išlaisvinimui.

lias dienas ir savo atakomis atvykėlius išžudyti ar paimti nelaisvėn.

Akivaizdoje, to, tie, kurie galėjo, paplitę tame pakraštyje vis tik pasitryšusiai dirbo, išžudydami 1,800 Castro kareivių, 4,000 kitų sužeisdami ir 800 paėmė nelaisvėn".

Kitas kubietis karininkas, išlikęs gyvas iš to nesekmingo žygio pasakojo šitaip:

"Mes savo išpareigojimą atlikom. Bet mus išdavė. Tų mūsų 1500 vyrų paskiriems būreliams nakties metu iš laivų stengiantis valtimis išsiirti į krantą, amerikiečio balsas iš tolimo laivo per radio pakartotinai ragino: 'Žygiuokit pirmyn, ir laukit!' iki kol paskutinį kartą išgirdom tą patį balsą: 'Mes negalim jums nieko daugiau pagelbėti. Kiekvienas rūpinkitės savimi!...' "

"Visa ta operacija, suplanuota atsakingų JAV valdžios įstaigų ir dirguojama, buvo nutraukta ir apleista tos pačios valdžios tada, kai jau rodėsi pergalė Castro nuvertimui.

Mūsų pasirošimas buvo atliktas Guatemaloje, Centralinėje Amerikoje, amerikiečių pagalba ir vadovybėje. Buvom užtikrinti, kad mūsų brigada gaus paramą visų Amerikos pajėgų. Kad bus pakankamai amunicijos suplašinti Castro tankus ir kariuomenę.

Vykimui į Kubą, uoste radom amerikiečių parūpintą 'laivyną': viso šeši senoviški laivukai, trys likučiai antro pasaulinio karo, trys jūrų žvejinių laivai. Jų jūreiviai buvo girtuokliai ir šiaip niekam tikę. Jiems buvo nesvarbu, kur mes, vyksim ir kad žygis mums pavyktų.

Pasitikėjom Amerikos lėktuvų ir laivyno pasipirtimi. Niekas net neprileistų minties, kad bent kokia civilizauta valdžia siųstų žmones į mūšį, neaprupintus reikmenimis visiškai pergalei ar garbingam pasitraukimui, reikalui ištikus.

Mūsų vadai buvo užtikrinti amerikiečių lėktuvų parama atkirsti Castro lėktuvų puolimą mūsų laivų. Niekas netikėjo, kad 1500 vyrų vieni galės susidoroti su 300,000 Castro milicijos kariuomenės. Mes buvom apvilti.

Išklauius per radio Castro piktą smerkimą, kad keli mūsų lėktuvai iš Nikaraguos padarė už puolimus Kuboje, mus nukrėtė šaltas šurpas, kai prezidentas Kennedy pasakė per radio, kad Amerika laikysis griežto neutralumo ir nesikiš į Castro reikalus Kuboje.

Netrukus Castro lėktuvai pradėjo atakuoti ir skandinti mūsų laivus su ginklais ir amunicija.

Mūsų vadui radio aparatu paklausus amerikiečių, kada atvyks lėktuvai pagelbėti mūsų operacijai, balsas iš tolimo laivo skelbė: 'Žygiuokit pirmyn! Skverbkitės į žemyną -- ir laukit!'

Castro pajėgos, apginkluotos rusiškais ginklais, artėjo. Mūsų vadas vėl per radio klausė: 'Kur mūsų pagalba?' Atsakymas buvo: 'Mes negalim jums daugiau pagalbos duoti. Rūpinkitės kiekvienas savimi!' Perpykęs mūsų vadas, San Roman jam suriko visu piktu, pavadindamas tą nežinomą amerikietį tolimame karo laive kalės vaikū...

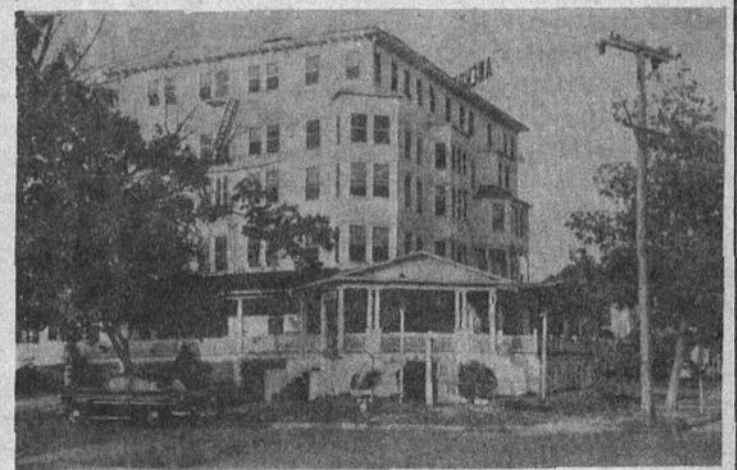
Apvilti ir apleisti, laukėm savo likimo: būti sušaudytais ar patekti belaisvėn. Keli radę krante valtį, sprukom į jūrą, bet valties motoras neveikė, reikėjo varytis irklais. Tik penktą dieną praeinąs laivas mus jūroje užtiklo.

Guantanamo bazėje, Kuboje, amerikiečių karo laivyno vadovybė girdėjo mūsų šauksmus slėpti pagalbą, bet įsakymas iš Washingtono uždraudė leisti laivus gelbėti į jūrą pasitraukiančius."

Šiomis dienomis paaiškėjo, kad pereitą rudenį, susekus sovietų atominių ginklų rengimus ir prezidentui Kennedy pagrasinus pasislūsti į Kubą kariuomenę Castro buvo taip išgąsdintas, kad įsakė turėti paruoštą lėktuvą dieną ir naktį, kad suspėtų iš Kubos sprukti. Mažu manevru Kuba būtų išlaisvinta nuo teroristinio režimo. Tačiau, Sovietų draugai pajėgė tą žygi sulaukyti "taikos išlaikymo" priedanga ir Castro liko užtikrintas nuo invazijos galimybių. Gi Kuba liko sovietinių ginklų arsenalu ir komunizmo perkykla.

K. S. KARPIUS

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
PRospect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malonu visad atsilankyti gražiajame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusu.

Šavininkai P. C. Mačiuliai.

MOKAME

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visus pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

DIRVA

THE FIELD

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-3344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

DAR VIENI 'ATSKALŪNAI'

Lietuvos Vyčių veiklos rūpesčių apžvalgoje, Drauge, sausio 5 d., yra pabrėžta, kad Lietuvos Vyčiai 'rūpestingai ir atkakliai veržiasi į Amerikos centrinių politikų kabinetus, į didžiuosius šalies dienraščius ir kitą spaudą ir juos apverčia savo laiškais bei memorandumais'.

Taigi, Lietuvos Vyčiai veikia tokioje srityje, kurią Amerikos Lietuvių Taryba laiko jai ir tik jai tepriklausiančią. Žygiai į JAV "centrinių politikų kabinetus", įeigu jie daromi ne ALT nutarimu ar be ALT priežiūros ir palaiminimo, laikomi "atskalūniškais" ir žalingais. Taip į dalykus žiūrėti yra nemaža ir pagrindo, nes įeigu "bentrinų politikų kabinetai apverčiami laiškais ir memorandumais" be jokio susitarimo ar net ryšio tarp laišku bei memorandumų autorių, tai iš to tikrai gali išeiti nemaža nesusipratimų ir net žalos. Dėl kai kurių tokių "atskalūniškų" veiksmų buvo ir tebėra nemaža susijaudinimų ir net barnių. Lietuvos Vyčiai šiuo atžvilgiu laimingesni: jų tuo tarpu dar niekas neįrašė už "atskalūnišką" veiklą, nors toji veikla, sako, savo apimtim jau seniai prašokusi net visų krūvon sudėtų 'vyriausių vadovybių' veiklą...

Ivertinti, ar Lietuvos Vyčių laišškai ir memorandumai geriau "pataiko į tašką", negu tradicinių vadovybių žodžiai ir raštai, neturime kaip, nes nesam susipažinę su jų turiniais. Tik mums kilo klausimas, kodėl Lietuvos Vyčiai, būdami dalis ALRK Federacijos, per kurią jų ir jie patys skaitosi dalyvauja ALT veikloje, visgi ėmėsi "atskalūniškos" veiklos?

Atsako pats Lietuvos Vyčių rūpesčių apžvalgininkas: "Ne betkas gali svaresnį laišką ar memorandumą žymesniai politikui suredaguoti ar kokią spaudoj klaidą atitaisyti. Ir paprastas rašas reikalauja įgudimo ir gero [anglų] kalbos mokėjimo. Reikia pripažinti liūdną faktą, kad patys mūsų laišškai ir kitokie raštai, net mūsų politinių vadovų [m. p.] gana trafarietiški, banalūs, su apgailėtina menka formine išraiška. Jie visi panašiai redaguoti per du dešimtmečius. Tad ir atgarsis jų dažnai per menkas".

Tai yra nedviprasmiškas pareiškimas įsitikinimo, kad asmenys, tebesistengiantieji vaidinti politinių vadovų vaidmenį, nesugeba siekti įtakos politikų kabinetuose. Ir ne vien iš Lietuvos Vyčių, o iš visos eilės kitų visuomeniškai jau subrendusių jaunimo sambūrių girdėti panašių nuomonių, o taip pat ir bandymų veikti "atskalūniškai". Ar jiems geriau pavyksta, kitas klausimas. Bet aišku, kad tradicinės vadovybės šioje veikloje jaunosios patarėjoms jau nebe autoritetas.

Vlikas neseniai nutarė kviesti jaunosios kartos sambūrius... patarėjais. Geras patarėjas tas, kas turi prityrimą. O tai dalykas, kurio, savaime suprantama, kaip tik stinga jaunimui. Visuomeniškai brandūs jaunimas yra daug geriau apsiginklavęs už vyresniuosius visais kitais veikliai vykdyti ir net vadovauti reikalingais sugebėjimais bei mokėjimais, ir jei tradiciniai vadaai gali jaunimą kuo nurungti, tai tik per ilgą laiką savo kebluose pergyvenimuose įgytu prityrimu. Jei Vliko sumanymas būtų įvykdytas, tai išeitų, kad vaidmenys būtų pasidalinti tokiu būdu, kur kiekvienas daro tai, ką blogiausiai moka... Argi ne laikas jau, įeigu ir ne visiškai iš karto, tai bent pagreitintai laipsniškai imti perdavinėti v y k d y m u s ir v a d o v a v i m u s jaunosios kartos jėgoms, o tradiciniams vadovams tapti savo prityrimo lobius perteikiančiais patarėjais?

Kitaip, tradicinės vadovybės veltui šauksis drausmingos tvarkos, nes išradingesnės ir "techniškai" gabesnės pajėgos vistiek nematys kitos išeities, kaip tik, jei ka nors daryti, tai daryti "atskalūniškai". (vr)

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

TYSLIAVIENĖ BANDO IŠSISUKINĖTI...

Paskutiniuose Vieniųbės numeruose buvau išgarsintas kaip Šalčiaus bendrakeleivis. Kai spaudoje dėl to pasirodė protesto balsai, V. Tysliavienė teisinosi, kad ji taip nemananti, kad tik kiti taip kalba, ir todėl jina nesanti kalta. Toks Tysliavienės teisinimasis vargiai ar ką tikins.

Idomu, kaip gruodžio 28 d. Vieniųbėje analizuojamas "Šalčiaus kelias". Esą, jis yra dvejopas: niekinti Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą ir ieškoti kontakto

su pavergtosios Lietuvos lietuviams. Pirmasis kelias Vieniųbės nuomone -- ne mano, tačiau antrojo -- aš einu. Todėl ir Vieniųbės išvada aiški -- einu Šalčiaus keliu. Šiam "įrodymui" Vieniųbė galėjo panaudoti daug paprastesnį pavyzdį: Šalčius eina kiekvieną rytą į prausyklą. Ir aš tai darau. Ergo -- aš einu Šalčiaus keliu. Nejaugi Vieniųbės redaktorės tiki, kad jų skaitytojai yra tokie nai-vūs, kad jiems dar reikia aiškinti, ką reiškia "eiti Šalčiaus keliu"? Esu tikras, kad jie nėra tokie nai-vūs. Ne Vieniųbės skaitytojai, bet jos redaktorės čia pa-

Dirvos bendradarbis dr. Algirdas J. Greimas (dešinėje) Paryžiuje su prof. George ir Janina Matore ir Albinu Švirnicku (kairėje). Prof. George Matore (prancūzas) prieš karą profesoriavo Vytauto D. Universitete Kaune. Bolševikams okupavus Lietuvą, buvo įkalintas. Jis yra vedęs lietuvių, šeimoje kalba lietuviškai ir yra didelis Lietuvos laisvės gynėjas tarptautinėje arenoje. Jis buvo vienas pirmųjų, kuris 1946 metais Paryžiuje suruoštamame pirmame antikomunistiniame mitinge išdrįso kalbėti apie bolševikų okupaciją Lietuvoje.

Laiškai iš Paryžiaus

Algirdas J. Greimas

Šis tas apie Paryžių

Paryžius — tai mitas, jo nėra. Kai gyveni toli nuo jo, labai jo ilgiesi, žadi sau jį geriau pažinti, išmokyti jį mylėti. Kai apsigyveni — jis dingsta kasdieniškume: imi gyventi žmogus ne Paryžiuje, o Prienuose: savo kvartale, savo namų bloke, savo gatvėje.

Paryžius turi didelį istorinį kapitalą: tai Meno, Mados, Laisvės, Barikadų sostinė. Bet kaip darganoje ir lietuje, kaip dienu ir gatvių pilkumoje atpažinti visas tas didžiulias raides?

Kodėl Paryžius traukia žmones, ko jie ten ieško ir ką randa? Geriausia atsakymą man kadaise davė Antanas Račiūnas, vieną skaisčią M o n t p a r n a s s e ' o naktį, gal dešimtoį ar penkioliktoį svetingoj karčiamoj:

— Ko, tu manai, toks Raila sėdi Paryžiuje? Politiką studijuoti? — juokai tik! — O Churginas? Ispanų kalbą mokytis? — Ne, broliuk, Aš tau pasakysiu. Bet tik į ausį: dėl šunų! — sušnibžda jis man.

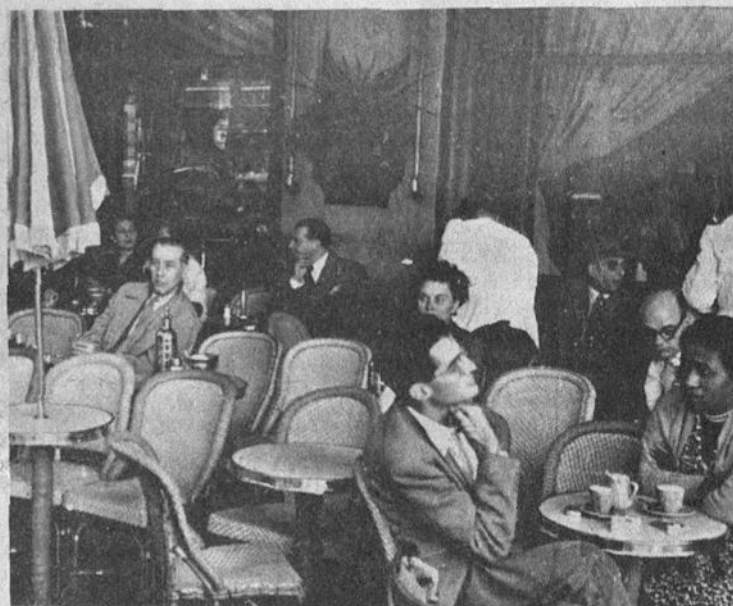
— Kaip tai dėl šunų? — nesuprantu.

— Na gi visą savaitę sėdi kavinėse ir studijuoja, kokie geriausi Paryžiuje šu-

rodė savo naivumą, manydamos, kad, apšmeižus joms nepatinkamą asmenį, visi tuo patikės, ir laikys jį Lietuvos okupantu. Jų apsvylimui šis išmislas nepriėjo. Kai stebėtina gausus skaičius asmenų ir organizacijų viešai pasipiktino tokia Vieniųbės akcija (neskaitant man asmeniškai padarytų pareiškimų), tai dabar jos redaktorės bando iš šios nemalonių situacijos suktis ir gelbėti Vieniųbės smunkantį vardą.

Šia proga noriu padėkoti tiems, kurie šiuo reikalu viešai pareiškė savo nuomonę, ir, tikiuosi, tuo bent dalinai atbaidė Vieniųbės ateityje švaistytis nepagrįstais šmeižtais ir kiršyti mūsų visuomenę: VLIKo pirm. dr. A. Trimakui, V. Germanui, J. Sirusui, V. Kamantui, A. Dundzilai, V. Šiupui, Akademinio Skautų Sąjūdžio New Yorko skyriui, Lietuvių Bendruomenės N.Y. Apygardai, Liet. Studentų S-gos N.Y. skyriui, ir mūsų laikraščiams, kurie patys komentavo ar spausdino čia išvardintųjų pareiškimus: Dirvai, Darbininkui, Draugui, Naujienoms ir Mūsų Vyčiai.

Romas Kezys
Middle Village, N.Y.

Jie sėdi Paryžiaus kavinų terasoje ištisas dienas ir studijuoja, kokie geriausi Paryžiuje šunys...

nys. O sekmadieniais — važiuoja į šunų lenktynes.

Taip, nemaža lietuviškų šunų specialistų turėjome prieš pat karą Paryžiuje. O ir dabar, kai tenka atsidurti Lotynų kvartale, kai senutis šv. Mykolo bulvaras juodas nuo šunininkų minios, — nenorėdamas ieškai

pajįstamo veido, anų laikų kavinės. Deja, lietuviški tikrai praeities šešėliai.

Paryžiaus gatvės pilnos jaunimo. Tų, kurie jau čia gyvena, ir šimtų tūkstančių tų, kurie savo troškimu pamatyti Paryžių, gyventi Paryžiuje pripildė miesto gatves. Galvoju apie tuos šim-

Kartais į Paryžių atvyksta vienas kitas lietuvis dailininkas, bet ir vėl išnyksta... Nuotraukoje skulpt. V. Dragunevičius trumpą laiką studijavęs Paryžiuje, prie Liuksemburgo sodo žiūri į skelbimų stulpą, svarstydamas kurį teatrą pasirinkti. Tolumoje matomi Pantheon rūmai, kuriuose ilsisi garsųjų prancūzų palaikai.

tus Egipto studentų, kurios tėvą, motiną, tikėjimą ir Nasserį paliktų, kad tik atsidurti Paryžiuje, apie tuos, gerai man pažįstamus, turkų leitenantus ar gimnazijos mokytojus, kurie nuo savo menkos algos kas mėnesį atideda 10 dolerių, kad už trijų metų galėtų keletai savačių atvažiuoti į Paryžių. Galvoju apie Vytautą Kasiulį, pasirašiusį sutartį su prancūzų anglių kasyklomis ir iš traukinio nelegaliai pabėgusį į Paryžių. Vis dėl šunų ir dėl lenktynių. Paryžius — didžiulis mitas.

Lietuvių judėjimas čia nedidelis. Visos Amerikos kolonijos kasmet, tiesa, atsiunčia mums po keturias penkias mergaites: tėvai per dukteris realizuoja savo paryžietiškas svajones. Bet tikrų šunų lenktynių mėgėjų nesimato. Vienas kitas dailininkas pasirodo ir vėl išnyksta. Meno srityje lenktynės sunkios, ir kelių mėnesių ar metų neužtenka net įsibėgėjimui.

Jei Amerikos lietuviai pamazų užmiršta Paryžiaus pasaką, Lietuvos lietuviai, atrodo, ją ir toliau patys gyvena, ją savo vaikams vakarais pasakoja.

— Ką tu darytum, jei valdžia staigiai paskelbtų, kad siena į Vakarus visiems atvira? — klausia vilnietis lietuviško žydėlio.

— Kuo greičiausiai lipčiau į medį, — atsako jis.

— O kodėl gi?

— Kad beskubančių minia manęs nesutryptų.

Amerika turi daug turtų, daug bombų, daug muziejų ir orkestrų, geriausių pasaulyje. Bet senutė Europa turi savo mitus, savo didžiulę patrauklų galią. Pamatyti Neapolį ir numirti, pamatyti Paryžių ir jame pagyventi — svajoja milijonai baltų, juodų, geltonų ir šokoladinių žmonių.

O kaip žmonės gyvena Paryžiuje, tai jau kitas klausimas.

PARTIZANAI

• Partizanai — A. Daurmanto Knygos apie laisvės kovas Lietuvoje antroji laida gaunama Dirvoje. Kaina — \$4.50. Viena iš geriausių perkamų knygų! Paskubėkite įsigyti ar užsisakyti paštu — Dirva, 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

R. Spalis — Ant Ribos \$5.00
Br. Raila — Tamsiausia prieš Aušrą\$5.00
Br. Raila — Iš paskendusio pasaulio\$5.00

J. Gliaudos — Ikaro Sonata2.00

Varpai Skamba — St. Būdavas\$2.50

Meškiukas Rudnosiukas\$2.00

Trys Sakalai — A. Vambutas\$2.00

Priesaika — Alė Rūta \$3.25

Gulbės Giesmė — J. Grinius\$3.00

Lietuva Tironų Pančiuose\$2.00

Žiobriai Plaukia — J. Švaistas\$2.50

DVI PREMJEROS CHICAGOJE

Laimingi Chicago lietuviško teatro mėgėjai turėjo progos vieno mėnesio laikotarpyje išgyventi bent dvi dramos premjeras: "Atžalyno" 1962 m. gruodžio mėn. 15 ir 16 d. statytą Birutės Pūkelevičiūtės 3 v. komišką pasaką "Aukso žąsis" ir Lietuvių Scenos Darbuotojų Sąjungos 1963 m. sausio 5 ir 6 d. statytą Dario Niccodemi 3 veiksmų komediją "Gatvės vaikas". Kiekvienas pastatymas sutraukė pilną Jaunimo Centro salę žiūrovų. Vadinas statytojų pastangos nebuvo veltui. Publikai įrodė savo teatro pasiilgimą. Ir įrodė ne vien atsilankymu, bet ir karštais aploдиментаis, gėlėmis, o taipgi ir dabar dar nenutrūkstamais pospektakliniais komentarais.

Nors, iš vienos pusės, žinant, kiek darbo ir pastangų pareikalauja spektaklio surengimas, žinant, kad ne režisoriaus, ne aktorius, ne dailininkas, ne, pagaliau technikai darbininkas iš to duonos nevalgo, žinant, kad jų sunaudotas šiam darbui laikas ir energija yra itin brangūs, nes jie nutraukiami nuo šeimos, nuo savęs lavinimo, nuo praradimo, nuo poilsio, žinant daug ką, bet iš kitos pusės taipgi neužmirštant, kad savo tarpe turime kelis talentingus dramaturgus, kurie vargu bematys prasmės kurti niekam jų veikalo nestatant, neužmirštant, kad turime būrį talentingų aktorių, kurių talentai beprasmingai žūsta, o taipogi ne užmirštant, kad turime būrį neabejingų žiūrovų, kad teatras yra būtina savitos kultūros dalis ir jos išlaikymo priemonė, žinant,

kad meninis žodis nuo scenos pasiekia ten, kur nepasiekia knyga, taipgi žinant daug ką ir iš kitos pusės, vis dėl to norėtusi tokių spektaklių sulaukti pakeletą metų. Ir vis geresnių norėtųsi. Nes, mano supratimu, norėti reikia. Ir ne tik norėti, bet pageidauti ar net reikalauti.

Liet. Scenos Darbuotojų Sąjunga Chicagoje turime jau keli metai. Ir daug talentingų aktorių turime. O vis dėl to per paskutiniuosius dvejus su viršum metus jie ne vieno dramos veikalo nepastatė, ne vieno meninio žodžio koncerto (išskyrus metinių teatrų baltųjų programų nesurengė. Tiesa, individualiai tos organizacijos nariai, kaip ir pridera, prisidėjo prie ne vienos visuomeninės organizacijos mėgėjų programų paruošimo, bet vargiai to taip jau ir pakaktų. Teisinamasi, žinoma, statytino lietuviško dramos veikalo nebuvimu, režisoriaus nenuradimu, aktorių apsikrovimu šalutiniais darbais ir tt. Ir labai daug yra tiesos tuose pasiteisinimuose. Tačiau argi rašytojai, mokytojai, visuomenės darbuotojai, laikraštininkai ne panašiose sąlygose gyvena? Bet, turint didelius norus -- o! daug kas galima... Tačiau ne tai norėjau kalbėti, o priminti, kad scenos darbuotojų nepakankamo veikimo pasekoje Chicago lietuviai daug kur kalba, kad, jeigu "Atžalynas" nebūtų atgimęs ir užsiėmęs žaisti "Aukso žąsim", vargu ar ir scenos darbuotojai būtų išjudėję... Nežinau, kiek tokiose kalbose yra

tiesos, bet iš patyrimo žinau, kad "konkurencija" naudotojų veik visada išsėina į gerą.

Dabar -- žodelis apie pastatymus.

Pirmąjį, taigi "Aukso žąsį", režisavo pati veikalo autorė Birutė Pūkelevičiūtė. Vaidintojų branduolį sudarė dar Vokietijoje susikūrusios ir prieš pusmetį Chicagoje atsikūrusios "Atžalyno" grupės aktoriai: Jonas Kelečius, Eglė Viltienė, Kazys Veselka ir Vacys Macieža. Buvo pasitalkinti chigagiečiai aktoriai "veteranai" -- Vytautas Juodka ir Stasė Kielaitė, bei Montrealio grupės pastatymuose iškilę -- Leonas Barauskas ir Viltis Vaičiūnaitė. Buvo įtraukti ir trys naujokai -- debutantai: Kazys Almenas, Vida Janulevičiūtė ir Romas Stakauskas, kurių pastarasis, kiek teko girdėti, scenoje jau anksčiau reiškėsi. Pati režisorė atliko trumpą Samanėlės vaidmenį.

"Aukso žąsis" šalia dekoratoriaus (dail. Telesforas Valius) pareikalavo gana gausaus būrio techninio personalo narių: muziko (Zigmas Lapinas), choreografės (Aldona Valeišaitė), apšvietėjo (Stasys Gasiūnas ir Romas Urbonas), grimuotojo -- perukų meisterio (Stasys Igūnas), pasakų efektų tvarkytojos (Dalia Bylaitienė), o taipgi ir šviesos efektų specialisto (Vytautas Valka). Visi šie žmonės buvo sutelkti iš keleto JAV ir Kanados lietuviškų kolonijų.

"Gatvės vaiką" režisavo Algimantas Dikinis talkininkaujant Pr. Beinorui. Premjeros metu pagrindinį vaidmenį vaidino seniai scenoje bemaityta buvusi Vilniaus "Vaidilos" teatro aktorė Marija Lemešytė (antrajam spektaklyje ši rolė teko Alai Kėželienei). Visi kiti vaidintojai Chicago lietuviai žiūrovui jau gerai pažįstami: Elena Rukuižienė, Elena Blandytė, Alfars Brinka, Edvardas Radvila, Vacys Petrauskas, Stasys Bernatavičius ir Juozas Raudonis. Dailininkas Jurgis Daugvila. Scenos technikas Česlovas Rukuiža. Apšvietimas Kazio Oželio.

Taigi tiek vardų. Lyginant abu vaidinimus, mano subjektyviomis akimis žiūrint, pagrindinė "Aukso žąsies" charakteristika buvo didelis ir natūralus entuziazmas, jaunatviškumas ir kietoka disciplina, tuo tarpu, kada "Gatvės vaiką" slėgė kiek perdėtas "profesionališkumas", pasireiškęs nevisada pagrįstu savimi pasitikėjimu (turiu galvoje pasirodymo stoką, perdažną teksto nežinojimą, kankinusi veik kiekvieną aktorių bent premjeros metu).

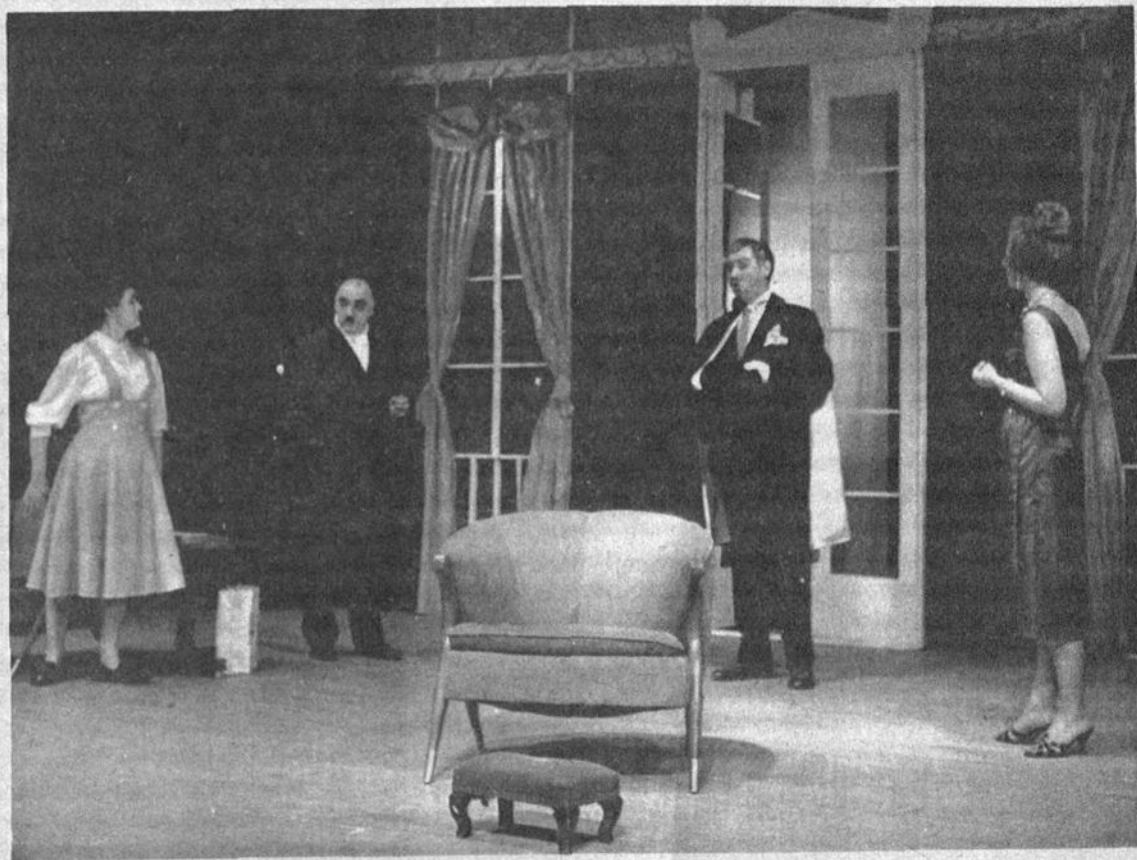
Naujų jaunų žmonių įvedimą "Aukso žąsyje", be abejonės reikia nuoširdžiai sveikinti, tačiau, ko ir reikėjo tikėtis, spektaklį išvežė "senimas", iš kurių tarpo

Dar tavo ir šluboji koja išsitiesia. Dar kumščiai susispaudžia kietai.

Pačiupinėju kišenėse. Apatinėse randu gniūžulų sumaigytą stangrų, naują dolerį. Išsiimu ir braškinu jį pirštuose. Dar tų žaliųjų velniukų prisitrauksi kiek nori, Feliksai. Dar užteks ir Mortos vaistams, ir Marės daktarams. Uvel, iš savo darbo buvau visą gyvenimą ponas. Draugų ir kaimynų pagerbtas. Iš savo darbo šeimyną aprūpinsiu. Nereikia man mokytų sūnaus, nei marčios pagalbos ar patarimų. Tarp tavo prūsų žaliukas -- visi į tave žvilgt. Ir aprūpins, ir pagerbs ir paklausys. Žinau, žinau. Šitaip buvo, šitaip visada bus. Tai kas, kad nebejaunėju; bet dar ir nesusenau iki išglebimo! Kaip tas sako: kol Dievas laikys, tol tiesus būsiu. Uvel, ką darysi, Dievo nepripažinęs, kad Jis yra. Vienus, va, nukerta penktą, šeštą, o mane laikė iki aštuntos... Turbūt, Dievas laikė. Pranas buvo stipresnis, o tas nusiuko ir tiek. Kiek kam skirta.

Ja, zyzia. Musių jau pilnas oras. Ir aš, kaip tas didelis, storas vabalas; tu ant jo ir užsistok, ir tai dar kruta. Taip, taip. Spaudžia vargai, myga prie žemės, o krutėjęs krutėsiu. Krutėsiu už kelis.

Pasipjaučiau delnus, rituosi ant traktoriaus sėdynės. Atsimaukiu kepurę, pasižiūriu į saulę. Na, Morta, tu išsėk. Nesirūpink, senele, aš tau, vistiek, dėl sijonų ir kvepiančio muilo uždirbsiu. Uvel, mėgai, Mortute, puoštis. Tai ir puoškis. Ligi pat senatvės. Puoškis, rangyk plaukus, būk linksma, keikis... žmonės tave myli. Su manim rimtai pašnekėti, o su tavim pajaukaut. Taip vis būdavo namai pilni draugų. Puoškis, Mortut. Apatiniai, pirštinėlės, miltai ant nosies, platūs sijonai... Lietuvoj kartūno neužtekavo, tai tu ir linu mokėdavai pasipuošti. Ja, senel, mokėdavai. Ir mano akį pritraukė. Nebuvau iš lengvųjų pritrauktas, bet suvyniojai į savo sijonus.

Sausio 5-6 d.d. Chicagoje lietuvių visuomenė dar kartą aiškiai parodė savo pritarimą lietuviškai teatrinei veiklai. Dario Niccodemi 3-jų veiksmų komediją "Gatvės vaikas" stebėjo daugiau 1,500 žiūrovų. Veikalą statė Lietuvių Scenos Darbuotojų Sąjunga. Režisavo Algimantas Dikinis. Nuotraukoje II-ojo veiksmo scena. Iš kairės: Scampolo -- Marija Lemešytė, Giulio -- Edvardas Radvila, Nepažįstamasis -- Juozas Raudonis ir Emilija -- Elena Blandytė.

savo nuosaikumu, įsigyvenimu, charakterio išbaigtumu ryškiai išsiskyrė Jonas Kelečius Karalijos Astrologo Fortunato vaidmenyje. Režisorė, atrodo, nereikalavo iš aktorių gyvenimiško realizmo, amžiaus fizinio atvaizdavimo, slepiamųjų pergryvenimų, ar panašių pasakos lengvumą žeidžiančių ištraukų. Nes tai gi ir buvo pasaka, gerai organizuota (o taipgi gerokai ištęsta), sklandžiai suelikuota, kurioje gražbiystė klesė, kurioje vaiduotei laisvės maris, kurioje problemos žiūrovo nevargina.

"Aukso žąsies" spektaklis atrodė kruopščiai paruoštas, sklandus ir režisūriniai gana vientisas. Tam vientisumui nekenkė kad ir ne taip jau originalūs režisūriniai triukai, kaip išėjimas prieš uždangą, kalbėjimas į publiką sėdint ant scenos briaunos, kojomis tabaluojant, apšvietimo tvarkytojo mažas įsijungimas susirūpinus klausiant ar jau reikia nuleist uždangą ir t.t. Visa tai dvelkė nuoširdžiu glaudesnio ryšio su žiūrovu ieškojimu. Tikslas buvo žiūrovą įtraukti ir... žiūrovą pasidavė.

"Atžalynas" Birutei Pūkelevičiūtei pasitarnavo nemažiau negu B. Pūkelevičiūtė "Atžalynui", gi visi kartu jie davė lietuviško teatro mėgėjui kelias tikrai skaidrias valandas. Norėtusi tikėti, kad B. Pūkelevičiūtės pastangos "Atžalyno" atsikūrimo nebuvo iš anksto ribotos tik savo veikalo išvedimu į sceną.

"Gatvės vaikas", parašytas dar prieš Pirmąjį Pasaulinį karą ir parašytas, bent šiandieninėmis akimis žiūrint, jau subanalėjusiu ir pigiu socialinės melodramos šablonu yra, galima sakyti, savo

savo nuosaikumu, įsigyvenimu, charakterio išbaigtumu ryškiai išsiskyrė Jonas Kelečius Karalijos Astrologo Fortunato vaidmenyje. Režisorė, atrodo, nereikalavo iš aktorių gyvenimiško realizmo, amžiaus fizinio atvaizdavimo, slepiamųjų pergryvenimų, ar panašių pasakos lengvumą žeidžiančių ištraukų. Nes tai gi ir buvo pasaka, gerai organizuota (o taipgi gerokai ištęsta), sklandžiai suelikuota, kurioje gražbiystė klesė, kurioje vaiduotei laisvės maris, kurioje problemos žiūrovo nevargina.

Algimantas Dikinis, matyt, sąmoningai stengėsi nušlopinti veikale keliamus ryškius socialinius kontrastus ir duoti lengvą, žaismingą farsą, tačiau negalima sakyti, kad jam tai visiškai pavyko, gi prarasta buvo daug, kaip tik išminėtų kontrastų išplaukiančios dramatinės jėgos.

Šias pastabas rašydamas nenorėjau, kad jos atrodytų priekabios ar arogantiškos, nors nujauciu, jog, kaip ne sykį jos ne vienobus taip suprantos. Abiejų spektaklių laukiau ir jais džiaugiaus, kaip ir

tie šimtai žiūrovų. Kartu su jais noriu ir privalau norėti, kad jų būtų daugiau, kad jie būtų geresni. Kęst. reik.

Atsiųsta paminėti — Dan Kuraitis-Magiškuoju Kiliu į Vilnių. 1962 m. kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Išleido Chicago Lietuvių Literatūros Draugija, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. 331 psl. Kaina 3 dol. Spaudose darbai atlikti Naujienose.

Partizanai, Juozas Daurmantas. Tai antroji ir papildyta knygos laida. Viršelį ir iliustracijas piešė dail. Pranas Lapė. Išleido į Laisvę Fondas, 7238 So. Francisco Ave., Chicago 29, Illinois. 510 psl. Kaina \$4.50.

Iš Dario Niccodemi "Gatvės vaiko" komedijos, kuri buvo suvaidinta sausio 6 d. Chicagoje. Iš kairės: Tito -- Alfars Brinka, Giulio -- Edvardas Radvila ir Scampolo -- Alė Kėželiene. P. Petručio nuotrauka

Kelias į kairę

Dirvos konkurse premijuotasis romanas

(37)

Nusispjauau į kampa. Piktas ant savęs. Kam tokias mintis prisileidžiu?

— Ei, seni, tu seni! — sakau sau pašnibždom. — Grybai tu, grybai supuvęs! Susiimk, o tai bus blogai!

Išeidamas iš virtuvės, pasakau:

— Eik, atsigulk, Morta. O aš važiuoju su traktorium...

Ir užtrenkiu duris. Nelaukiu, ką ji pasakys. Prasiėsi čia su moterimis! Šnekėsi, gailėsi — galo nebus.

Eik, seni, eik. Varau mintimis pats save. Dirbk, seni, dirbk. Už Praną, už Marę dirbk, už netikusį sūnų. Dirbk, Feliksai, keleriopai daugiau. Nepasiduok, kaip grybas kirminams. Eik, seni Pušini, išlaikyk savo ūkį. Turėk saują laukus, turėk santaupas viso gyvenimo kietame kumšty. Jeigu Mortos stiprumas glėmba, tai tu gyslas įtempk, raumenis įtempk. Dirbk, seni, neat-sipūsdamas. Žmogus nebeatgyja pavasarį, eina, vistiek, žemyn; bet, Pušini, nepasiduok! Jau baigi šių metų orę, netrukus apsėsi, galėsi vėl derliaus laukt, vėl žaliukais kišenės pripildyt. Eik, seni, tik eik, nestabčiod.

Genu save mintimis. Pasidrašinu, pasistūmėju. Ei, Feliksai Pušini, žiūriu, kad tau dar nepaskutinioji!

Pakyla dulkės, rūksta garai, visa susimaišo. Susidursčia ir mano mintys. Rimtas Feliksas Pušinis — visi sako. O kartais taip nugalvoju, kad nei šis, nei tas. Pats net susigėstu.

PASAULIS YRA MANO

Kur aš dėsiu tą laiką? O, kvailla, kvailla! Ką aš darysiu tas dvi dienas? Galėjau likti Čikagoj. Galėjau iškombinuoti. Kai mama su tėvu barasi, nenoriai mane ima su savim. Aš žinau; kad negirdėčiau jų pjaunantis. Galėjau sakyti: mama, draugė kvietė savaitgaliui pas ją. Kokia, kur, ar aš ją pažįstu, kas jos tėvai... Žinoma, visi tie klausimai! Būčiau atsakijusi į juos, kaip reikia atsakyti. Ar pirmą kartą? Ir būčiau sukombinavusi savaitgalį. Boy! Tėvo nėra, mamos nėra...

A, gerai ir čia! Bet bėgsiu į viršų...

Pro raktų skylutę sužinau, kad mama miega. Tėvelis, mačiau, nuėjo į savo klėtelę. Jau, turbūt, rašo. Seneliai — nesvarbu! Mama. Tos reikia pasisaugot. Ar aš jos bijau? Ha! nesinori klausyti pamokslų. Be to, ištrauks tau triubelę iš rankų...

— Gaile, užmiestinė! Ar padūkai? Kiek kaštuoja! Žinau, ką ji sakys. Žinau, kaip šauks ir išmetinės. Aš to ne-pa-ken-čiu.

Taigi, ji miega. Didžioji klūtis — knarkia. Ne bėgu, o tylomis nulipu laiptais. Koridoriuje dar apsidairau... Nieko. Seneliai, turbūt, pas vištus. — Helo, operator?

O, kaip atsikabėjau! iš širdies. Su Lora, su Dick, su Irma ir paskui su jos draugu; juos mėginau sutalkinti. Paškabinau ir John. Gal su juo eisiu į mokyklos šokius. O tam velniukui — ne. Sakau, kad ne.

Tiesiasi pirštai vėl į telefoną, tiesiasi...

(Bus daugiau)

Kur stovi menas?

Vladas Vaitiekūnas

Jei menas yra visi sąmoningi žmogaus veiksmai, kuriais vienas bendruomenės narys užkrečia kitus bendruomenės narius, ir jei menas yra įžanga į filosofiją, tai menininkas, atlikdamas šiuos uždavinius (kurdamas meną), kiek nutolsta nuo kasdieninio žmogaus gyvenimo. Savo paveiksle jis žiūrovui patiekia gamtą ir jos apraiškas kiek perkurtas, pernešy išryškintas, prasmingai pakeistas, išreikštas perkelta prasme siekiant kokios nors idėjos. Linija ir spalva turi savo esmę, kuriose keičiasi gamtos paslaptys.

Menininkas yra laiko dvasios reišėjas -- dabarties, ateities, ar net praeities formomis. Tobulėjant žemės eroms, tobulėja ir žmogaus minties idėjos. Jos darosi nuolat daugiau ir daugiau abstraktesnės.

Abstraktinis -- simbolinis bei filosofinis išraiškos menas nėra mada tapybai -- kaip kad impresionizmas, ekspresionizmas, fauvizmas ar net kubizmas, kurie visi remiasi teatrališkumu ir pareina nuo išorės išraiškos pavaizdavimo spalva, forma ir jausmų pareiškimo.

Abstraktus -- simbolinis menas yra giliau žmogiškas, kuriuo kreipiamasi į asmens jausmus giliu erdvinio regėjimu ir protiniu sąmoningumu.

Šis erdvinis perregėjimas abstraktiniame-filosofiniame mene dažnai sudaro ateities minties idėją. "Abstraktus-simbolinis menas dirba naujos tobulesnės eros sukūrimui" teigia Del Marle.

Tačiau abstraktinis - simbolinis menas visuomenės dažnai nėra suprantamas, nes jis nepataikauja visuomenės skoniui. Dėl to į abstraktinį-simbolinį filosofinės išraiškos meną žiūrovas turi daugiau susikaupti, nes čia nepakanka tik pamatyti, bet reikia perregėti ir pajusti. Tas pajutimas ir perregėjimas yra geresnis jei jis ateina savaime, be išorių paaiškinimų. Tačiau, jei žmogus nors dalimi yra tam pribrėžęs, paaiškinimai padeda greičiau esmėje susivokti.

Kur stovi menas? Kuomet jis nori gyventi, jis turi į gyvenimą prasiveržti. Tuomet jį ir gyvenimas priima. Menas turi eiti kartu su mokslu ir filosofija, lygiagrečiai statant dvasinius bei

techniškus reikalavimus atitinkančius laiko dvasiai -- mūsų erai.

"Abstraktinis-simbolinis me-

nys yra tuomet kai dailininkas neatsitiktinai drobėn užtėkšdamas dažus gauna tam tikrą efektą, bet giliai ir sąmoningai kūry-

ROMAS VIESULAS

Šokanti gyvatė (Ofortas)

nas nėra paskendęs asmeniniuose žemesniuose jausmuose, bet eina su kilniaja žmogiškąja prigimtimi" pabrėžia Del Marle.

Dažnai spaudoje linksinuojama -- abstraktizmas, abstraktinis kūrinys, abstraktistas. Abstraktas -- tai yra -- niekas, ir tokio kūrinio ir paveikslo iš viso negali būti. O yra: Abstraktinis simbolizmas. Simbolizmas su perėjimais yra: realusis simbolizmas, grynasis simbolizmas ir abstraktinis simbolizmas.

Abstraktinis simbolinis kūri-

PRANAS LAPĖ

Portretas (Aliejus)

TELESFORAS VALIUS

Scena VIII (Spalvota litografija)

metrija, pusiausvyra, dėmesio centras, logika ir sąmoningumas.

Todėl dailininkas, kuris išdrįso baltos drobės fone, padėti tamsų tašką, -- kaip simbolį -- užbaigos, po kurios eina kas tai naujo, yra kūrėjas, nes jei jau 20 amžius yra pradžia naujosios dvasinės eros, tai ir šis kabantis galerijos sienoje didelis paveikslas su tašku drobėje jau yra didelis abstraktinio simbolizmo kūrinys -- nes čia yra aukšto sąmoningumo išraiška.

Formuojantis naujoms dvasinio kulto bei kultūros formoms, dailės menas eina lygiagrečiai, lyg šių idėjų ir formų iliustratorius. Jau mūsų genialus dailininkas M.K. Čiurlionis savo abstraktaus simbolizmo kūrinys "Rex" yra išreiškęs jog Visatos ir Dievo sąvoka yra vienas ir tas pats. Dabar, jei dailininkas esama

tūros Kongreso parodoje pas kai kuriuos dailininkus.

Vytautas Jonynas šioje parodoje bando reikšti kaip architektas, tačiau tam turėtų turėti kvalifikaciją.

Viktoras Vizgirda atrodo nelinkęs atsisakyti nuo savo tradicinių spalvų bei tematikos, nors gyvenimas jau tolokai jas pralenkė.

Povilas Kaupas dar vis neatsiplaiduoja nuo akademizmo.

Kęstutis Zapkus didelio formato paveiksle paskendęs smulkmenose nesusikaupia kompozicijoje. Suskaldyto paveikslo kiekviena atskira grupė kalba už save. Tačiau auga stiprus talentas.

Viktoras Petravičius subuliais išgyvena surrealistinį periodą. Juozas Mielulis Drauge neteisingai pavadintas surrealistu. Jis yra realusis simbolistas su gilia filosofine išraiška. Tai vienas iš mūsų stipriausių simbolistų. Gaila, kad parodos ruošėjai jo kūrinius taip užkūdo, kad parodos lankytojams sunku buvo juos pamatyti.

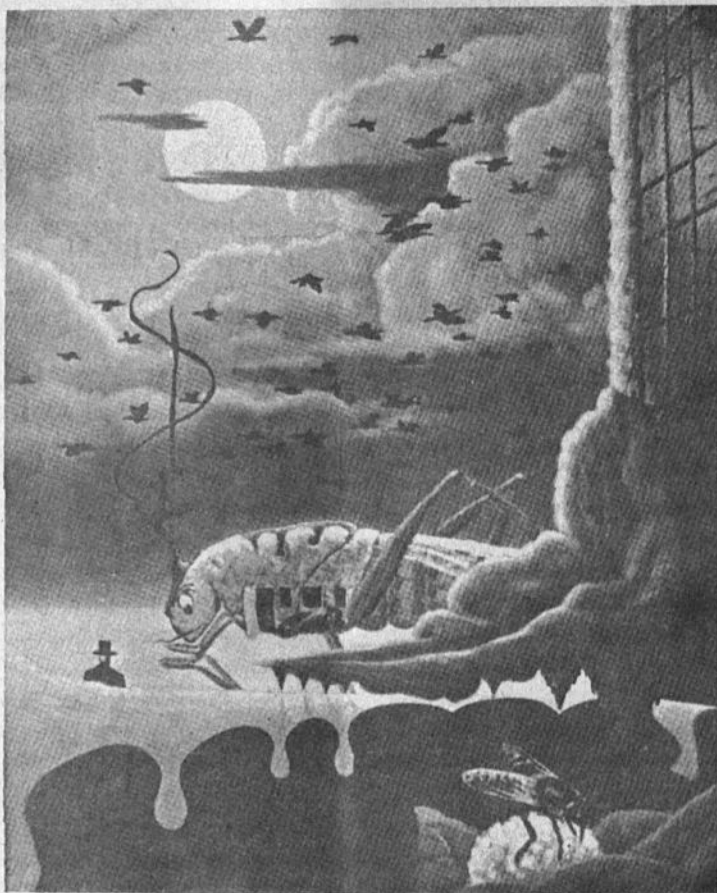
Stipriai parodoje atstovaujami -- iš gyvųjų tarpo -- A. Dagys, P. Lapė, R. Mozeliūskas, T. Valius, R. Viesulas, P. Rimša. Mūsų dailininkus, kad rimčiau pasirodyti ir į didesnę viešumą

išieiti, turėtų daugiau sudominti siužetas, o ne peizažas, naturmortas ar šiaip nereikšmingos paveikslo kompozicijos. Nes po 18 šimt. prasidėjusio dekadencijos-išsigimimo-išsisėmimo, nebeturėjimo idėjų siužetams, pradėta žaisti peizažu, naturmortu -- taip sakant, piešti tikrai siužetams fonus. Po to atėjo Prancūzai, Paryžiaus vadinami -- barbizoniai, kurie ir peizažą nukūnino paversdami spalvų vibracija -- impresionizmu; dar toliau sekė visa eilė izmų iki surrealizmo, kuris eidamas lygiagrečiai su komunizmo destruktiviu idėja galutinai sunaikina ir išniekina senasias tradicijas, idėjas ir regimąją gamtą. Toliau jau eina taškas ir po to naujųjų kilnesnių idėjų gimimas bei jų iliustravimas su abstraktinio simbolizmo formomis.

Dirvoje jau galite išgulti ar užsisakyti paštą naujai išleista

ST. SANTVARO

poezijos rinkinį
AUKOS TAURĖ. Kaina --
\$2.50. išleido Lietuvių Enciklopedijos leidykla.

JUOZAS MIELIULIS

Aerodrome (Aliejus)

binių jausmų veikiamas -- šiuo atveju abstraktinį-simbolinį kūrinį kuria -- gerokai nutoldamas nuo realiųjų gamtos formų, bet tas gamtos formos tiek sudvasindamas, jog jos lieka erdviniai perregimos ir atskiri regimos gamtos simboliai išsistipsta mistinėse formose. Tačiau kūrinio pavadinimas žiūrovą turi paveikti ir nukelti į kūrėjo filosofinę idėją. Ir čia privalo būti tie patys pagrindiniai meno kūrinio kompozicijos dėsniai: ritmas, si-

kultą ir kultūrą išgyvenęs, atseit laiko dvasia jau jo nebeįtikina -- nebepatenkina, tačiau naujo dvasinio dvelkimo dar nepajutęs -- neperregėjęs bando abstraktinį simbolizmą vaizduoti drobėje tikrai atsitiktinumo vedamas arba tikrai sekdamas mada, tuomet jis kūrinio nekuria, o tik ekvilibristiškai-akrobatiškai deda dažus ant drobės ir žinoja tokio paveikslo negalima vadinti kūrinio, o tik numeriu (Nr. 1,2,3,4). Ką mes matėme antrojo Kul-

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBASKAS,
sekretorius

CHICAGO PHONE 242-4395
SUBURBAN PHONE 656-6330

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$4.79
Kron-Brannvin Aquavit. 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Wiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz 5th \$1.29
Ambasador Vermouth 5th \$0.98

FILATELIJOS KAMPELIS

ANTANAS BERNOTAS

(1)

JUNGTINĖS AMERIKOS VALS-
TYBĖS išleido šiuos naujus paš-
to ženklus:

1. Gruodžio 15 d. -- 4 c. pašto
ženklą, kuriuo pagerbiamas žy-
mus Amerikos dailininkas Win-
slow Homer. Piešinys -- jo pa-
veikslo "Brezing Up" kopija,
spausdintas keliomis spalvomis.

Paveikslo originalas kabo Tauti-
nėjo Meno Galerijoje Washingto-
ne.

HOUSE FOR SALE

5-4 (2) FAMILY SACRED HEART PARISH

Just listed 2 bedrooms up &
down, full basement, gas furn-
ace & 2 car garage, near trans-
portation & shopping. Good mo-
ther -- daughter home.
In excellent rental area \$16,500.

NICE FAMILY HOME

3 OR 4 BEDROOMS, CHOICE
MAPLE HGTS., LOCATION.
Large 7 room colonial, carpet-
ing, knotty pine recreation room,
aluminum storms, & 1½ car
garage. Near St. Wenceslas Pa-
rish.
Can be yours with only \$900.00 down.
CALL TODAY -- MOVE RIGHT IN

WARRENSVILLE HEIGHTS BRICK BUNGALOW

Good solid home, features 2
bedrooms, carpeting, recreation
room with bar, lovely aluminum
awnings, patio in rear & 1½
car garage, 30x124 ft. lot, good
area.

"Why pay rent?" -- only \$700.00 down.
W-A-R-G-O
REALTY
9219 Miles BR. 1-2222

HELP WANTED MALE

SALESMEN

Have immediate opening for
2 aggressive man looking for
higher earnings, security and
opportunity for advancement.
Top earnings during our nation-
ally recognized training pro-
gram, car furnished. Life and
hospitalization insurance, paid
vacation and many other bene-
fits in a 58 yr. old ever growing
Co. Apply in person, see Dave
Smith or John Spitzer.
Spitzer Ford Super Market
E. 105 at Chester
(6, 7, 8)

TURRET LATHE OPERATOR

Experienced set-up and ope-
rate. Base rate plus bonus.
Resident of far East Side pref.
Contact W. T. Loyke.

Cleveland Trencher Co.
20100 St. Clair Ave.
(6, 7, 8)

PETS FOR SALE

Why Do More People
Buy Pets at
ALL-PETS
THAN ANY OTHER PLACE?

L
O
O
K

Pups are wormed!
Pups have puppy shots!
Pups are fed properly!
Largest selection anywhere!
1-Year Replacement Guarantee!
Available nowhere else in the coun-
try! Housebreaking cages available.
FREE information center on pets.
ALWAYS have in kennel or can get
100 AKC breeds. 72-hour delivery on
breeds not in stock.

NO MONEY DOWN

LET US BRING A PUPPY SELEC-
TION TO YOUR HOME. Westie, Cairn
Terriers, Schnauzers, Bostons, She-
pherds, Peke, Dach, Spitz, English
Bulls, Toy Fox, Poms, Scotties, Elk-
hound, Beagles, Yorkshire Terriers,
Chihuahua, Collie Shelties, Schipperke,
Cockers, Basenji, Poodles, Wire Hair
Terriers, etc. Monkeys \$15.95. Par-
rots, tropicals and marine fish. Ken-
nel and store open till 9 p. m.

1-YEAR HEALTH GUARANTEE

5300 W. 130th St. OR 1-4432
Southland Shopping Center VI 2-3334
All Pets Country Club.

ALL PETS COUNTRY CLUB

Hair or can get 100 breeds
NO MONEY DOWN
1-YEAR HEALTH
GUARANTEE
Marine-Tropical Fish
Parrots, Parakeets, Canaries.
5300 W. 130 OR 1-4432
Southland Shopping Center
VI 2-3334
DAILY GROOMING

esamus ženklus perspausdinant
žodžiu FLUGPOST.

Šitokie pašto ženklai Klaipėdos
krašte išbuvo iki pat jo atvadavi-
mo, kada buvo išleisti specialūs
lietuviški. Viso išleista 109
prancūziški ženklai, neska-
tant įvairių atspalvių, popierio
skirtumų ir skirtingų tipų. Net-
gi jau kraštą atgavus -- sausio
26 d., dar kartą buvo perspaus-
dinti naujomis vertėmis trys apy-
vartoję buvę prancūziški ženklai.

MALTA išleido 4 pašto žen-
klų seriją, kuria paminima didžio-
ji pergalė prieš turkus 1565 m.
Ženkluose -- įvairūs vaizdai.

Maltos sala 1530 m. Šventosios
Romos Imperijos imperatoriaus
Karolio V buvo perleista vienuo-
liams joanitams (Maltos orde-
nui), kurią jie valdė iki 1798 m.
1531, o ypatingai 1565 metais tur-
kai, vykdydami savo užkariavi-
mus, buvo išlipę kaikuriose salos
dalyse, bet riteriai ir vietos gy-
ventojai, vadovaujami didžiojo
mistro Jono de la Valettos, visus
turkų puolimus atlaikė ir juos iš-
stūmė atgal į jūrą. Maltiečiai šia
pergale labai didžiuojasi.

Parodytame 6 penų pašto žen-
kle matome didžiojo mistro Jono
de la Valettos (gyv. XVI amž.)
statulą.

SOV. SĄJUNGA išleido pašto
ženklą, kuriuo paminima Vini-
cos miesto 600 metų įsteigimo su-
kaktis.

Vinica guli prie Bugo upės, Va-
karinėje Ukrainoje, senojoje Po-
dolėje. Jei miestas mini 600 metų
sukaktį, tai jis turėjo būti įkurtas
1362 metais, tai yra tais pačiais
metais, kai Dd. Lietuvos Kuni-
gaikštis Algirdas, sumušęs toto-
rius prie Mėlynųjų Vandenių, pa-
ėmė Kijevo žemes savo valdžion
ir ten pasodino savo sūnų Vladi-
mirą. Netrukus po to iš totorių
buvo atimta ir Podolė (taigi ir
Vinica) ir pavesta valdyti Kari-

joto Gediminaičio sūnams.

Vinica Lietuvos valdžioje iš-
buvo iki 1569 m., kada ji atiteko
Lenkijai. Laikė 2-jo Lietuvos
Lenkijos padalinimo (1793) Vini-
cą užėmė rusai. Šiuo metu mieste
gyvena apie 93,000 gyventojų.

II Pas. karo metu, kai vokie-
čiai užėmė Ukrainą, Vinicos apy-
linkėse buvo rasti milžiniški bol-
ševikų išžudytų ukrainiečių ir
lenkų kapai.

KULTŪRINIAI SUBATVAKARIAI BOSTONE

Kultūrinio gyvenimo apraiškos
Bostone dar neužtroško. Be di-
džiųjų rengimų, kurie kartais
sutraukia šimtus lietuvių, čia kas
mėnuo rengiami "mažieji" susi-
rinkimai, per laiką prisikvietę
ligi šimto lankytojų. Tai L.B.
Kultūros klubas ir Kultūriniai su-
batvakariai.

Šie pastarieji yra ruošiami
ALTS-gos namuose kiekvieno
mėnesio trečią šeštadienį. Kultū-
ros klubas yra vyresnis -- jis
sėkmingai dirba jau dvyliką se-
zoną. Šiemet jo pirmininkas yra
med. dr. Stasys Jasaitis. Kul-
tūriniai subatvakariai eina ket-
virtuosius metus, bet irgi jautu-
ri gražų būrį nuolatinių lankyto-
jų, nestingai jiems ir netikėtai
pasirodantių viešnių bei svečių.
Aišku, kai kas nors yra rengia-
ma, tai laukiama, kad programos
netektų atlikti tuščioj salėj. Du
minimi "mažieji" sambūriai tuo
tarpu dėl to neturi pagrindo liū-
dėti. Tai, berods, yra daugumos
Bostono lietuvių pasididžiavi-
mas, nes kai ir tie parengimai
mūsų nebedomins, tai bus aki-
vaizdus ženklas, kad ir mes pra-
dedam užmigt...

Kultūriniai subatvakariai
porą metų vadovavo Just. Vai-
čaitis. Būdamas komisijos pir-
mininkas, lėmė ir rūpestingų
darbų jis su būreliu talkinin-
kių-ky subatvakarių veikimą ir
užkėlė ant bėgių. Dabar jau antrą
sezoną subatvakariams rengti
komisijos pirm, yra inž. Edm.
Cibas. Nežiūrint, kad jo pir-
mininkavimo metu pasitaikė sun-
kesnių valandų, jis vis pajėgė pro-
gramą suorganizuoti ir nuotai-
kingai subatvakarių praveisti.

Ši sezoną inž. Cibas jau turi
pajėgią talką kultūriniais subat-
vakariams rengti. Be jo paties,
komisijon įeina Ona Vilėniš-
kienė, Ang. Vakauzėnė, Vl.
Mickūnas, Al. Griauzdė, Pr.
Mučinskis (sekr.), Ant. Vi-
lėniškis ir St. Santvaras.
Pastarasis, pernai išėjęs neil-
gom atostogom, dirba ketvirtus
metus, daugiausia rūpindamasis
programų sudarymu ir pravedi-

mu. Be jokių atostogų, visą laiką
dirba Ona Vilėniškienė, maloni ir
rūpestinga lankytojų vaišintoja.
Gaila, kad iš dailaus būrio pasi-
traukė Birutė Bilvaisienė,
bet mes tikime, kad ji, kiek pa-
ilsėjusi, vėl grįš į subatvakarių
rengimo taktą.

Kultūrinių subatvakarių pro-
gramos būna įvairios -- paskai-
tos mokslo, meno, švietimo ir
visuomenės klausimais, atskirų
rašytojų, muzikų ir dainininkų
pasirodymai, mišrūs koncertė-
liai, literatūros vakarai ir pan.
Beveik jau tradicija darosi --
prieš kiekvieną subatvakario
programą duoti trumpą mūsų kul-
tūrinio gyvenimo ir naujai pasi-
rodžiusių knygų apžvalgą. Šiuo
metu komisija yra tiek padirbė-
jusi, jog yra numatytos progra-
mos ilgesniam laikui, negi tik
šis sezonas. Jei visi pasižadė-
ję prelegentai tęsės savo žodį,
bus tikrai įdomių ir gražių su-
batvakarių. Štai, į pirmąją šių
metų parengimą atvyksta rašy-
tojas Jonas Rūtenis iš New
Yorko. Jis pats paskaitys porą
ištraukų iš savo didesnių veika-
lų, paskaitys ir vieną linksmo
turinio pasakojimą. J. Rūtenis
yra neblogas savo darbų skai-
tytojas. Šis subatvakaris, kaip
visada, įvyks ALTS-gos namuo-
se, sausio 19 d., 7 val. 30 min.
vak. Mūsų vakarų lankytojai
maloniai prašomi šio parengimo ne-
pamiršti ir svečių iš New Yorko
savo apsilankymu pagerbti. Iš
tikro, subatvakarių lanko vieno-
jų ir kitokių įsitikinimų lietu-
viai. Manau, kad ne tik aš, bet ir

mūsų daugumas galime tuo di-
džiutuotis ir džiaugtis.

Prieškalėdinio subatvakario
programą (praėjusių metų gruod-
žio 15 d.) atliko p. Dvario-
naitė - Miniukienė iš Hart-
fordo, Conn., jautriai paskam-
bindama fortepionu porą Chopi-
no kūrinių. Birutė Vaišjurgytė
su įsijautimu paskaitydama
Vyt. Nemunėlio, St. Santvaro ir
F. Kiršos kalėdinius eilėraš-
čius, jaunas dainininkas Pra-
puolenis iš Worcesterio, Mass.,
muzikaliai padainuodamas liet.
liaudies melodijas. Mano mergus-
žėlė, Pamylėjau vakar, Mefisto
serenadą iš Gounod Faus-
to ir ariją iš Mozarto Figaro ve-
dybų. Knygų apžvalgą buvo pa-
minėtas L.E. XXVII tomas, Alės
Rūtos Priesaika, Pr. Alšeno Tūks-
tantis šypsnių ir penktasis St.
Santvaro eilių rinkinys Aukos
taurė. Kaip visuomet, subatva-
karis buvo jausmas ir nenuobodus.

Vasario 16 d. subatvakario pro-
grama yra skiriama mūsų aka-
deminiam jaunimui. Kiek žinau,
keturi jaunimo atstovai pasiro-
dys įvairiais liet. kultūros ir vi-
suomenės klausimais. Tos pro-
gramos sudarymu bei paruošimu
rūpinasi Al. Griauzdė. Ta-
čiau tai dar "už kalnų". Tuo tar-
pu kviečiu prisiminti, kad pir-
masis šių metų subatvakaris
įvyksta ALTS-gos namuose, sau-
sio 19 d. vakare. Jo programą
atliks svečiai iš New Yorko Jo-
nas Rūtenis. Susitelksim, pasi-
maysim ir vėl vieną vakarą
drauge maloniai praleisim.

St. S.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO NAMAI - JŪSŲ NAMAI

Visi kviečiami lankytis ir jaučiai praleisti
laiką.

Klube veikia skaitykla, kurioje rasite beveik
visus lietuviškus laikraščius ir žurnalus, penkta-
dieniais galite klausyti radijo valandėles bei pa-
sistiprinti bulviniiais blynais ir kitokiais valgiais.

6835 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio EX 1-1143

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkaina-
vimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus
vedėjas.

EAGLE STAMPS ADD MORE TO YOUR SAVINGS!

the MAY CO'S (4) BASEMENT stores

DOWNTOWN — HEIGHTS — PARMATOWN — SOUTHGATE

Nepaprastas marškinių IŠPARDAVIMAS!

4000 puikios kokybės ŽINOMŲ GAMYKLŲ

IŠEIGINIAI ir SPORTINIAI MARŠKINIAI

Žinomos gamyklos vardas Buvo 2.99 ir 3.99 \$
kiekvienose marškiniuose!

2
VIENI

IŠEIGINIAI MARŠKINIAI — balti 'skalbk ir dėvėk', iš-
baigtų siūlų, nekeičia spalvos, 100% sanforizuotos medvil-
nės. Normalios apykaklės.

IŠEIGINIAI MARŠKINIAI — spalvoti, dryžuoti, lygių
spalvų, kamuoti. Sanforizuotų medžiagų, pilnai išsuku-
tos medvilnės. Pasiūti viena adata. Priedamomis ir su
sagomis apykaklės.

SPORTINIAI MARŠKINIAI — 100% medvilnės ir dirb-
tinio šilko mišiniai. Margi, lygių spalvų, dryžuoti, lygių
perspausdintomis spalvomis, išsiuvinėjimais, autentiški
gimnazistams. Normalios su sagomis apykaklės. Mėlynų,
rudų, pilkų, alyvinių spalvų, vidutinių tonų, lengvų tonų.

Gaila, paštų ir telefonų užsakymai nepildomi.

BASEMENT MEN'S FURNISHINGS DEPARTMENT...
THE MAY COMPANY, ALL 4 STORES,
INCLUDING SOUTHGATE

Dress Shirt Sizes Available

Sleeve	Neck	14	14½	15	15½	16	16½	17
32	x	x	x	x	x	x	x	x
33	x	x	x	x	x	x	x	x
34	x	x	x	x	x	x	x	x
35	x	x	x	x	x	x	x	x

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Dan Kuraitis Clevelande

68 BALFo skyriaus paskiestas, Dan Kuraitis pilnoje šv. Jurgio parapijos salėje padarė pranešimą apie savo kelionę į Lietuvą. Sklandžiai kalbąs, nepretenzingas keliauninkas savo pranešime neieškojo naujų, negirdėtų įspūdžių, o tik atvirai ir objektyviai perdavė savo asmenišką nuotaką, įspūdžius, kaip žmogus žmogui. Nenuostabu, kad kai ką nutylėjęs jis daugiau pasakė, nei kad leidžiantis į komentarus, kurių daugumai klausytojų nebereikia. Gryną komunistinį atsinešimą į lietuvius jis pavaizdavo vienu sakiniu, kai jam giminėms dalinus po 10 rublių, vienas palydovų pareiškė: "Duodamas pinigų, darai juos didesniais tinginiais..."

Dan Kuraičio pranešimas nepaliko abejonių ir dvejojų dėl krašto gyventojų ekonominės padėties. Išskyla taip pat "beklasės" visuomenės kontrastai iš jo vizito Kaune, kuris virsta apaleistu provincijos miestu, lyginant su švartu ir geriau prižiūrimu Vilnium. Nuskurę ir apiplyšę žmonės lieka beina Laisvės Alėja, kai buv. Konrado kavinėje (dabar Tulpės restoranai) švyti liuksusai ir perteklius vadovaujančiųjų klasės.

Tuose kontrastuose, melo ir tikrojo gyvenimo kryžkelėje, laikosi ir egzistuoja žmogus vilties nepraradęs, tik laikinai prisitaikęs neišvengiamam likimui. Toji egzistencija ir jos būdas, Dan Kuraičio taip paprastais, bet nuoširdžiais žodžiais perduoti, dar kartą pergalvojus ir įsivaizdavus, švyti didele, kilnia kova ir

HERBERT BLASBAND paskirtas May Co. prekių skyriaus vedėju. Nuo vasario 1 d. Herbert Blasband perima May Co prekių skyriaus vedėjo pareigas. Toje srityje jis turi puikų patyrimą, įsigijęs jį 3 metus dirbant LIT Brothers firmoje, Philadelphiaje.

Su žmona Anita ir 3 vaikais, II pas. karo lakūnas Blasband apsigyveno Shaker Hts.

ryžtu, prieš kurią turime lenkti galvas.

Iš Dan Kuraičio rodytų filmų susidaro įspūdis, kad jis toje srityje neturėjo tos laisvės, kaip kiti keliauninkai.

Po pranešimo, Dan Kuraitis buvo pakviestas vakarienes, kurią suruošė 63 BALFo skyriaus valdybos vyrų vaišingosios ponios Prano ir Bronės Pračkių bute. Vakarienes metu Dan Kuraitis svečiams padovanojo savo ką tik išleistą knygą "Magiškuoju kilmu į Vilnių".

Rimantas Vaitėnas, Dr. Mykolo Vaitėno sūnus, išskirtinai pasižymėjo Ohio Universiteto istorijos varžybose, kuriose dalyvavo 102 laimėtojai iš įvairių universitetų.

Iš Cuyahogos apskrities varžybų buvo išskirti 2 geriausi, kurių tarpe buvo ir

Rimantas.

Finaliniuose Ohio valstijos laimėtojų egzaminuose Rimantas pasirodė labai tvirtai, gavęs garbės pažymį.

Stasio Baro ir Danos Stankaitytės koncertas Clevelande įvyks sausio 19 d., 7 val. vak. Slovėnų auditorijoje. Bilietai gaunami Lietuvių Prekybos Namuose ir Dirvoje. Rezervuoti bilietus galima skambinant P. Skardžiui tel. IV 1-6978, kasa bus atidara koncerto dieną auditorijoje nuo 6 val. vak. Koncertą rengia Ateities Klubas.

Clevelando skautės, skautai ir skautų akademinių sąjūdis š. m. vasario mėn. 3 dieną, sekmadienį, iškilmingai švenčia Skautų Sąjungos 45 metų gyvavimo sukaktį. Visos organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis iškilmingose pamaldose šv. Jurgio bažnyčioje 10 val. 30 min. Tą pačią dieną 3 val. po pietų šv. Jurgio parapijos salėje iškilminga sueiga su menine programa. Norintieji sveikinti raštu ar žodžiu prašome kreiptis į s. Jukabaitį ar s. Balašaitienę, Clevelando visuomenę kviečiamą šiose iškilmėse gausiai dalyvauti.

I ČIURLIONIO ANSAMBLIO rengiamą koncertą-balių, kuris įvyks š. m. vasario 23 d. šv. Jurgio parapijos salėje, pakvietimus jau galima įsigyti pas A. Penkaską skambinant telefonu: SW 5-7079.

J COSE GRECO, pasaulinio masto ispanų šokių ansamblis, pasirodys Music Hall ateinantį sekmadienį, sausio 20 d. 7.30 val. vak. Koncertą globoja The Cleveland Opera Assoc., vadovaujama G. Bernardi.

Bilietai koncertui jau gaunami 2816 Euclid Ave., Cleveland Opera Assoc. ir Burrows, 419 Euclid Ave. Galima užsisakyti ir telefonu CH 1-4600 ext. 112 Higbee Muzikos Centre.

DR. J. PAUTIENIUS, I Apyl. valdybai paprašius, sutiko būti nesenai iš Europos atvykusios Dudėnų šeimos gydytoju. Iki ta 14 narių šeima ekonominiai atsisot ant kojų, dr. J. Pautienis sutiko jos sveikatos reikalais rūpintis be atlyginimo.

Ohio Bell reiškia pasitikėjimą ir žiūri su viltim į 1963 metus. Pletimosi ir pagerinimo programa siekia 87.7 mil. dolerių šamata. Vien tik Clevelande numatoma skirti 28 mil. dol. modernizacijai ir plėtimuisi.

Naujasis Ohio Bell prezidentas Frederick R. Eckley pareiškė džiaugsmą ir nušėtebėjimą ta pasitikėjimo ateitim dvasia, kuri visose srityse pastebima šioje bendruomenėje.

Daugiausia lėšų bus skiriama modernizacijai, kurioje įeina tiesioginio su užmiesčiais susirišimo su automatazavimui. Šių metų bėgyje, šaukiant užmiestinių numerį, jau nereiks sakyti savojo numerio. Jis bus registruojamas automatiškai. Taip pat numatoma visa eilė kitų patobulinimų telefoninio susisieikimo patogumams ir supaprastinimo įrengimams.

ANTRĄ DEŠIMTMETĮ

1962 m. spalio 1 d. suėjo 10 metų kaip 142 būrelis Clevelande šelpia Vasario 16 Gimnazijos mokini. Per tą laiką surinkta iš narių ir pasiūsta Gimnazijai 2653 dol. 50 c. Per visus 10 metų uoliai šelpė ir toliau tęsia šalpą šie būrelio nariai: Ald. Augustinavičienė, B. Augustinavičiūtė, M. Barniškaitė, A. Balašaitienė, M. Dunduraitė, J. Gudėnas, A. Jonaitis, dr. D. Kesiūnaitė, inž. Malcanas, E. Nainienė, dr. K. Pautienius, O. Pautienienė, St. Radzevičiūtė, J. Rinkus, Alf. Steponavičius, dr. M. Žilinskienė, dail. K. Žilinskas.

Keli nariai, dalyvavę šalpoje visą dešimtmetį, dėl svarbių priežasčių išstojo iš būrelio. Keletas būrelio narių nepastoviai dalyvavo šalpoje. Naujai savanoriškai į būrelį įstojo 2 nariai: dr. Kuncaitis ir Ged. Gudėnas. Dabar būrelyje yra viso 19 narių. Būtinai būrelio papildymas. Kas norėtų atlikti tą kilnų šalpos darbą, prašoma įstoti būrelį remėju pas būrelio vadovą A. Jonaitį tel. 681-2849. Nario mokestis mėnesiui 1 doleris.

Už 1962 m. iš būrelio surinkta ir pasiūsta gimnazijai 240 dol. Gimnazija nepamiršta atsiųsti būrelio nariams padėkos laiškus, o švenčių proga sveikinimus — laišškai užbaigiami nuoširdžiu prašymu — nenutraukti šalpos. Gimnazijos ir savo vardunoširdžiai dėkoju esamiems ir buvusiems būrelio nariams už nenuilstamą rėmimą Vasario 16 Gimnazijos, o įžengus į II-rą dešimtmetį, tęsėti tą darbą ir toliau.

Visiems būrelio nariams reikiu padėką už stropų ir mandagų savo pareigų atlikimą ir pagalbą man tvarkant tuos šalpos reikalus.

Antanas Jonaitis
142 būrelio vadovas Clevelande

GENOCIDO PARODA, ruošinama I-os Apyl. V-bos, įvyks kovo 10 d. Smulkesnės informacijos apie parodą bus teikiamos vėliau.

ALB ABIEJŲ APYLINKIŲ N. Metų sutikimas, ruoštas Lietuvių salėje praėjo jaukioje lietuviškoje nuotakoje. N. M. sutikti Lietuvos Himnui ir prisimenant artimuosius už geležinės uždangos. Vaisės buvo paruoštos be priekaištų. Salės papuošimas skoningas, pasilinksminimas iki 3 v. r. praėjo kultūringoje nuotakoje. Džiugu pastebėti, kad šiame N.M. sutikime organizuotai dalyvavo gražūs būrelis (apie 30) jaunimo (ateitininkai, skautai akademikai ir kt.) Visuomenės atsiliepimai šilti. N.M. sutikimą pravedė vald. pirm. F. Eidimtas, sveikinimo žodį tarė K. Karpius. Po pasveikinimo jie abu su A. Luža išvyko pasveikinti čiuurioniečius, kur šiltai buvo priimti. Tai gražus pavyzdys atnaujinant lietuviškas tradicijas ir palaikant gražų bendradarbiavimą.

ALB I-OS APYLINKĖS informacinis susirinkimas įvyko

gruodžio 23 d. Dalyvavusieji išskėlė naujų minčių ateičiai. Taip pat svarstyta I-os Apyl. dešimtmečio paminėjimo reikalai. Kaip valdyba, taip ir susirinkusieji priėjo išvados, kad minėjimas iš 16 vasario nukeltinas vėlesniam laikui. Minėjimas numatytas suruošti su programa ir atitinkamomis išklmėmis. Piniginius klausimus bei sumanymus nutarta palikti spręsti metiniam susirinkimui.

I susirinkimą atvyko ir ALB Tarybos pirm. St. Barzdukas. Įvairiais klausimais bei pasiūlymais pasisakė ir diskusijose aktyviai dalyvavo: A. Jonaitis, V. Mariūnas, J. Žilionis, Pr. Ambrazas, St. Barzdukas, Z. Dučmanas, P. Balčiūnas, Ake-laitis.

Valdybos pirm. susirinkimui pristatė naują vald. narį — Anicetą Balį.

Susirinkimą pravedė valdybos pirm. F. Eidimtas, sekretoriavo V. Jokubaitis.

Dėl skautų vakaro bilietų

Norintieji įsigyti bilietus ir rezervuoti sau stalus į skautų tėvų rengiamą vakarą-balių, tesikreipia į skautų Tėvų Komiteto valdybos narius: pirm. B. Augustinavičienę tel. FA 1-8108, sekr. K. Lazdinienę tel. CE 1-8714, izd. E. Jakulienę tel. PO 1-4087.

Taip pat bilietai gaunami: Dirvoje (per Vl. Bacevičių ir B. Reikų). Ir sekmadieniais po pamaldų šv. Jurgio parapijos V. Rociūno kioske (platintojas p. J. Moc-kus).

I Pensiją išėjusi pora ar viena moteris reikalingi prie vyresnės moters. Reikės gyventi kartu Avon, Ohio.

Skambinti HE 1-6344 arba rašykite Dirva — 6907 Superior Ave.

(3, 4, 5, 6, 7, 8)

PIRMĄ KARTĄ SILOME

Su \$12,500 jau galite pirkti kampinę prekyvietę, darančią \$80,000 apyvartos į metus, kartu su butu.

Finansiniai nepriklausomas jau 3 metus. Geros išsinuomavimo sąlygos. Netoli Naujosios parapijos bažnyčios — 185 gt.

Tai aukso kasykla.

ECKART REALTY
RE 1-6781

PRIVALO PARDUOTI!!!

3 miegamų mūrinis būgalo, rūšys, papildomas šeimai kambarys, 1½ garažo.

RE 1-9470

Išnuomojamas butas, 5 gražūs kambariai. Viršuje. 6904 Bayliss Ave. Telef. HE 1-5804. (6)

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTH-WEST MULTIPLE LISTING SERVICE".

**ATSTOVAS
VYT. SENKUS**
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

UŽSAKYKITE GĖLES TELEGRAFU
Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuvėms ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30
Telef. namų 431-6558 6901 Superior Ave.
Krautuvės — 431-6339 Cleveland 3, Ohio

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.
OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ANNOUNCING
NEW RATE
STARTING

January 1, 1963

4¹/₂%

on all deposits
made by

January 15, 1963

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

**SUPERIOR
SAVINGS**

HOME AND
REMODELING LOANS

ACCOUNTS INSURED
TO \$10,000.00

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35, metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

so light, so right, and oh, so refreshing!

enjoy
STROH'S
and taste
what
fire-brewing
does for
beer flavor!

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Alaus gaminimas tiesioginiu virimu ant ugnies sukuria sąlygas lengvesniam, švelnesniam ir geresniam alaus skonui pagaminti... ir Stroh's yra vienintelis Amerikoje ugnimi darytas alus! Ragaukite Stroh's Visuomet geriausią kokybę... populiarios kainos!

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

KAS IR KUR?

• **VI. Kulpavičius**, Balfo tarnautojas, paskutiniu laiku susižeidė bekradamas Balfo siuntas ir turi operuotis. Jis ištarnavo Balfe 12 metų ir sulaukė pensijos amžiaus. 1963 metais Kulpavičius dirbs Balfe tik kelias dienas per mėnesį.

• **Vytautas Račkauskas**, gyv. Ciceroje, Illinois, aktyvus Dirvos bendradarbis ir foto reporteris, staiga su negalavus virškinimo kanalamis, buvo paguldytas ligoninėn, kur greit atgavo jėgas ir, padarius pagrindinį jo sveikatos tyrimą, po poros savaičių grįžo į namus.

• **Balfo sandėliai pilni** ir nebėra vietos vartotiems rūbams priimti. Turimos gausios dovanos atrenkamos ir pakuojamos, atlaikai gana sunku parduoti. Turime užtikrinimą, kad JAV vyriausybė duos Balfui 18,547 vienetų naujų kariš-

kų kelnų ir marškinių, kurių vertė viršija 100,000 dolerių. Tai bus didelė ir reali parama Balfo šelpiamiesiems. Labai gaila, kad Lietuvoje negalima pasiūsti vartotų drabužių, o reikia pirkti naujas medžiagas, kurios daug kainuoja ir jų pasiuntimas labai brangus.

• **New Yorko vyrų oktetas** dalyvaus Lietuvos partizano pagerbimo minėjime vasario 10 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn. Minėjimą rengia Lietuvių Fronto Bičiuliai.

• **Pasaulinės parodos metu** (1964-1965) vyks ir pasaulinio masto meninis pasirodymas: koncertai, chorai, vaidinimai. Visa ši parodos programa bus ne parodos rajone, bet pačiam New Yorke, Lincoln Center. Į ten patekti reikia aukštų kvalifikacijų, rimtos programos. Balfo Centro Valdyba, Liet. Komitetui Pasaulinei Parodai, prašant, sutiko globoti lietuviškų chorų pasirodymą Lincoln Center 1964 m. rugsėjo 6 d.

ALTS CHICAGOS SKYRIAUS NAUJA VALDYBA

ALT Sąjungos Chicago skyriaus 1963 m. valdyba. Sėdi iš kairės: ižd. Elž. Stankuvienė, pirm. Dr. St. Biežis, sekr. Br. Paplėnienė, buvęs pirm. Ig. Andrašius, vicepirm. A. Janulaitis ir vald. narys kult. reikalams K. Rožanskas.

A.L. Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus narių susirinkimas įvyko gruodžio 16 dieną. Susirinkime buvo aptarta skyriaus veikla.

Iš Valdybos narių pranešimų matėsi, kad skyrius gana gyvai veikia. Be turėtų įvairių pareigų, skyrius nemažai prisidėjo piniginiomis aukomis. Būtent: 350 dol. Chicago tarptautinėje parodoje Lietuvos paviljonui įrengti 50 dol. TS C. Vald. A. Smetonos monografijos leidimui paremti, 50 dol. neolituano vasaros stovyklai 50 dol., Prez. A. Smetonos paminklinio pastovo įrengimui (International Friendship Gardens, Michigan City), 25 dol. Pasaulio Lietuvių Archy-

vui 25 dol. užprenumeravimui A. Smetonos monografiją Vasario 16 gimnazijai. Inž. J. Jurkūnas plačiai apibūdino įvykusį ALTS Tarybos bei skyrių pirmininkų suvažiavimą.

Susirinkime buvo keliamos mintys, kad būtų dedama daugiau pastangų pritraukimui jaunesniosios kartos į AL Tautinę Sąjungą.

Naujai perinkta skyriaus valdyba pareigomis pasiskirstė: Pirmininkas -- dr. Steponas Biežis, vicepirmininkas -- A. Janulaitis, sekretorius -- Br. Paplėnienė, kasininkas -- Elž. Stankuvienė, narys kultūriniais reikalams -- K. Rožanskas.

PLIAS Centro Valdybos išdininkui, kolegai inž. JUOZUI AUGUSTINAVIČIUI ir šeimai, jo tėvui

MYKOLUI AUGUSTINAVIČIUI

Lietuvoje mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Centro Valdyba

Detroito neolituano juniorai su savo artimais svečiais po informacinės literatūros vakaro sueigos sausio 5 d. Sėdi iš kairės: Milda Bliudžiūtė, Stasys Petravičius, Jūratė Petravičiūtė, Mindaugas ir Regina Gilvydžiai. Antroje eilėje: Vitalis Šeputa, Jūratė Žiogaitė, Audronė Vaitiekaitytė, Janukaitis, Zita Petravičiūtė, Rimas Švoba. Trečioje eilėje: Mindaugas Petrulis, Jonas Kavaliauskas, Levas Gruzdas, Arvydas Kavaliauskas, Petras Mišūnas, Antanas Banionis, V. Žiogas ir Alf. Petravičius.

J. Gaižučio nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

Korp! Neo-Lithuania juniorų sueiga

Sausio 5 d. Filisterio J. ir P. Gaižučio namuose įvyko Detroito neolituano juniorų sueiga. Sueigą atidarė tėvūnas Ant. Banionis pakviesdamas pirmininkauti V. Šeputą ir R. Švobą ir sekretoriauti Jūratę Petravičiūtę.

Ant. Banionis supažindino jaunuosius korporantus su korporacijos tikslais ir tradicijomis. Toliau buvo tartasi literatūros vakaro reikalais. Vakaras įvyks vasario 16 dieną lietuvių namuose, kviečiant ir Clevelando bei Chicago neolituonus.

Vakarui rengti išrinkta komisija, kuria sudaro: Ant. Banionis, H. Gilvydis, J. Gaižutis, V. Šeputa, R. Švoba, St. Petravičius ir A. Vaitiekaitytė.

Sueiga baigta diskusijomis literatūros ir istorijos temomis.

Sekanti sueiga, Petravičiams pakvietus, numatyta vasario mėn. 2 dieną. Lansing, Mich.

Jūrų skautų balius, prieš lūžtančių bangų

Sausio mėn. 26 dieną, Detroito Jūrų skautų vienetai ruošia Lietuvių namuose balių "Prie lūžtančių bangų".

Programą atliks: Šilainės grupės tautinių šokių šokėjai, vadovaujant Galinai Gobienei, solo šokėja Danutė Miškinytė, smuikininkė Merry Deltuva ir akordion-

nistas Kasputis.

Šokiams gros, dar neregėtas Detroito lietuviams orkestras "Erich von Wien".

Pradžia 7 val. vak.

Žurnalizmas Lietuvoje ir tremtyje

1963 m. sausio mėn. 20 d. (šį sekmadienį), 4 val. p. p. inž. Jono Gaižučio namuose, 591 W. Grixdale, Detroit 3, Mich. įvyks Detroito žurnalistų susirinkimas, kuriame bus žurn. Vlado Mingėlos paskaita: "Žurnalizmas Lietuvoje ir tremtyje", savikritika, einamieji reikalai ir užkandžiai.

Susirinkime kviečiami dalyvauti visi Detroito ir jo apylinkės žurnalistai su žmonomis.

Valdyba

Detroito jaunieji skautai klausosi Kalėdų senelio pasakojimų. Pirmoje eilėje sėdi: K. Miškinis, R. Gaižutis, V. Kaunelis, A. Pauža, Atkočaitis ir kt.

J. Gaižučio nuotrauka

tikslai neleidžia užmiršti plačiai pasaulyje pasklidusių buvusių Liet. Kariuomenės karių -- kovos draugų.

Bendrai, ramovėnų veikimas Australijoje yra labai gyvas ir platus. Ypatingai gyvas ir darbštus yra Adelaidės -- Pietų Australijos skyrius. Jie turi savo skyrių ir moterų, kad ir nedaug. Tai didžiausias Australijos skyrius -- apie 80 žmonių. Visoj Australijoje yra 4 skyriai (Perthe, Melbourne, Sydney) su 200 ramovėnų.

Adelaidės Valdyba -- šiuo metu vadovaujanti Australijos ramovėnams, yra nusistačiusi siekti visų lietuvių vienybės, kad galima būtų geriau vesti kovą dėl Nepriklausomybės.

Savanoriai-Kūrėjai ir Vyties Kryžiaus Kaval. praėjusiais metais Adelaidės Skyriui padovanojo vėliavą.

Australijos ramovėnai dar kartą linki daug laimės ir ištvėrmės broliams Kanadoje ir J.A. Valstybėse.

C.J. Zamoiskis

TORONTO

* LNT TORONTO KOMITETAS savo tradicinį Vasario 16 d. minėjimą-balių ruošia vasario 9 d. 7 val. 30 min. Lietuvių Namų didžiojoje salėje.

Šia proga tars žodį Lietuvos Generalinis Konsulas dr. J. Žmuidzinis ir dienos tema paskaitą skaitys inž. M. Meilūnas. Meninę programą dalį išpildys solistė Justina Šriubiškienė akomponuojant muzikui St. Gailevičiui.

Norintieji iš anksto įsigyti pakvietimus, ar užsisakyti atskirus stalus, kreipiasi į A. Statulevičių Lietuvių Namuose, J. Česėkų, 77 Lynd Ave., LE 4-7787, arba kitus LNT organizacijų veikėjus.

* LAISVĖS FESTIVALIS TORONTE yra ruošiamas vasario 1-3 d. O'Keefe Centre. Jame jau užsiregistravo dalyvauti daugelis tautinių grupių. Lietuvius festivalyje atstovaus Varpochoras, kurio pasirodymo laikas vasario 2 d. 8 val. vak. Taip pat dalyvauja Toronto ir Hamiltono tautinių šokių grupės. Gintaras -- vasario 1 d., o Gyvataras -- vasario 2 d.

* LIŪANUS ŽURNALUI REMTI KOMITETAS KANADOJE sausio 19 d. Prisikėlimo parapijos patalpose ruošia žurnalo vajaus užbaigtuves, į kurias laukiama atvykstant svečių iš New Yorko, Montrealo, Rochesterio ir kitų vietovių. Pradžia 7 val. 30 min.

• **Svetimšalių registracija.** Neturintieji JAV pilietybės privalo pranešti savo adresus, užpildant specialias korteles. JAV Imigracijos ir Naturalizacijos įstaiga praneša, kad sausio mėnuo skiriamas tai registracijai. Registracijai kortelės gaunamos pašto įstaigose. Jas užpildžius, negalima jų išsiųsti paštu, bet reikia asmeniškai grąžinti pašto įstaigon.

CHICAGO

PASIRUOŠĘS TAU PADĖTI

Mečys Šimkus, turįs jau arti 10 metų Realty -- Notary Public įstaigą, Chicagoje, 4259 So. Maplewood Ave., Chicago 32, Illinois, telef. 254-7450, dipl. teisininkas, N. Lietuvoje buvęs notaras, šiuo metu, kaip ir kasmet, daugiausia laiko skiria tvarkingam ir tiksliam mokesčių mokėtojų incom tax pareiškimų užpildymui. Šioje srityje jis turi jau ilgąmetę sėkmingą patirtį, nuolat sekąs pakeitimus ir vykdomą praktiką. Kiekvienas suinteresuotasis-oji maloniai esate kviečiami pasitarnauti Mečio Šimkaus talka.

Mečys Šimkus taip pat atlieka įvairių nuosavybių pirkimo-pardavimo aktus, dokumentaciją, nuomos sutartis, o taip pat paruošimą įvairių leidimų, garantijų, afidavitų ir pan. Kaip lygiai teikiami ir kiti teisiniai patarimai.

Detroito lietuvių šokėjų grupė "Šilainė" šoka Malūną Michigano gubernatoriaus George Romney inauguracijos meninės programos metu. "Šilainės" šokėjai sausio 26 d. dalyvaus meninėje programoje jūrų skautų baliuje.

J. Gaižučio nuotrauka